

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: «Забезпечення результативності
діяльності підприємства ТОВ «Аккад»

Виконав: студент 2 курсу,
групи 8.0722-фк-дн
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та
страхування, освітня програма фінанси і кредит

Стращенко Г.О.

Керівник д.е.н., професор Череп А.В.

Рецензент д.е.н., професор Крилов Д.В.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економічний
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти магістерський
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма фінанси і кредит

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ А.В.Череп

« ____ » _____ року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Стращенко Глебу Олексійовичу

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи: «Забезпечення результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад»

керівник роботи: Череп Алла Василівна, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д.е.н.

затверджені наказом ЗНУ від від 01 травня 2023 р. № 650-с, №1446-с від 18.09.2023 р.

2.Строк подання студентом роботи 12 лютого 2024 року.

3. Вихідні дані до роботи: чинні законодавчі документи, положення теорії та концепцій розвитку та мотивації персоналу, наукові матеріали, методичні розробки у галузі забезпечення результативності діяльності, статистичні дані роботи підприємства ТОВ «Аккад», дані навчального центру підприємства, мережі Інтернет та результати власних досліджень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): теоретичні засади забезпечення результативності діяльності підприємства; аналіз стратегій забезпечення результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад»; удосконалення системи забезпечення результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): кваліфікаційна робота містить 16 рисунків, 14 таблиць.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Череп А.В., професор, д.е.н	14.08.2023 р.	14.08.2023 р.
2	Череп А.В., професор, д.е.н	18.09.2023 р.	18.09.2023 р.
3	Череп А.В., професор, д.е.н	30.10.2023 р.	30.10.2023 р.

7. Дата видачі завдання 20 червня 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	20.06.2023 р. – 31.07.2023 р.	виконано
2.	Виконання вступу	1.08.2023 р. – 13.08.2023 р.	виконано
3.	Виконання розділу 1	14.08.2023 р. – 17.09.2023 р.	виконано
4.	Виконання розділу 2	18.09.2023 р. – 29.10.2023 р.	виконано
5.	Виконання розділу 3	30.10.2023 р. – 26.11.2023 р.	виконано
6.	Формування висновків	27.11.2023 р. – 26.12.2023 р.	виконано
7.	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	27.12.2023 р. – 11.02.2024 р.	виконано
8.	Подання роботи на кафедру	12.02.2024 р.	виконано

Студент _____ Г.О.Стращенко
(підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____ А.В. Череп
(підпис) (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ І.О. Щєбликіна
(підпис) (ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 101 с., 16 рис., 14 табл., 1 додаток, 118 джерел.

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення результативної діяльності підприємства ТОВ «Аккад».

Метою кваліфікаційної роботи є проведення всебічного дослідження процесу забезпечення ефективної діяльності та надання пропозицій щодо вдосконалення процесу підвищення результативності діяльності підприємства ТОВ "Аккад".

Завдання: 1) вивчити сутність і значення теоретичних, наукових і практичних знань в системі формування національної політики управління земельними ресурсами; 2) надати авторське трактування сутності поняття управління земельними ресурсами; 3) систематизувати і обробити отриману інформацію щодо сучасного стану управління земельними ресурсами; 4) акцентувати увагу на зарубіжному досвіді щодо управління земельними ресурсами; 5) вивчити методології та критерії оцінки вартості земельних ресурсів; 6) проаналізувати можливості реформування земельних відносин і виявити недоліки і проблеми в управлінні земельними ресурсами; 7) вносити пропозиції щодо поліпшення управління земельними ресурсами.

Методи досліджень: економічний та фінансовий аналіз, дефініційний аналіз, графічний аналіз, метод аналізу та синтезу, системний підхід, метод порівняння та абсолютних різниць.

Одержані результати та їх новизна: 1) вивчено сутність і значення теоретичних, наукових і практичних знань в системі формування національної політики управління земельними ресурсами; 2) надано авторське визначення сутності поняття управління земельними ресурсами; 3) систематизовано, оброблено інформацію та оцінено сучасний стан управління земельними ресурсами в Україні; 4) виконано аналіз зарубіжного досвіді щодо управління земельними ресурсами та внесено пропозиції щодо адаптації закордонного

досвіду в практичну діяльність з метою підвищення ефективності функціонування ринку землі; 5) вивчено методології та критерії оцінки вартості земельних ресурсів в залежності від їх структури; 6) проаналізовано можливості реформування земельних відносин і виявлено недоліки і проблеми в формуванні національної політики управління земельними ресурсами; 7) внесено пропозиції щодо поліпшення управління земельними ресурсами на засадах удосконаленої національної політики.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що запропоновані заходи мають наукову основу, можуть бути доопрацьованими і використаними при формуванні національної політики управління земельними ресурсами в Україні з урахуванням європейського досвіду.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА, УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ, ЗЕМЛЕУСТРІЙ, СТРАТЕГІЯ, ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ, ПОТЕНЦІАЛ, ЗЕМЛЯ, СТАЛИЙ РОЗВИТОК, ЕКОЕФЕКТИВНІСТЬ.

SUMMARY

Research project: 101 p., 16 fig., 14 tab., 1 applications, 118 sources.

The object of the research is the processes of ensuring the effective activity of the enterprise LLC "Akkad".

The purpose of the qualification work is to conduct a comprehensive study of the process of ensuring effective activity and to provide proposals for improving the process of improving the performance of the enterprise «Akkad» LLC.

Objectives: 1) to study the essence and significance of theoretical, scientific and practical knowledge in the system of formation of national land management policy; 2) to provide the author's interpretation of the essence of the concept of land management; 3) systematize and process the information received on the current state of land management; 4) focus on foreign experience in land management; 5) study the methodologies and criteria for assessing the value of land resources; 6) analyze the possibilities of reforming land relations and identify shortcomings and

problems in land management; 7) make proposals for improving land management.

Research methods: economic and financial analysis, definition analysis, graphical analysis, method of analysis and synthesis, system approach, method of comparison and absolute differences.

The obtained results and their novelty: 1) the essence and significance of theoretical, scientific and practical knowledge in the system of formation of the national policy of land management are studied; 2) the author's definition of the essence of the concept of land management is provided; 3) systematized, processed information and assessed the current state of land management in Ukraine; 4) an analysis of foreign experience in land management was carried out and proposals were made for adapting foreign experience into practical activities in order to improve the efficiency of the land market; 5) methodologies and criteria for assessing the value of land resources depending on their structure are studied; 6) the possibilities of reforming land relations are analyzed and shortcomings and problems in the formation of the national policy of land management are identified; 7) proposals have been made to improve land management on the basis of improved national policy.

The practical significance of the results of the study lies in the fact that the proposed measures have a scientific basis, can be finalized and used in the formation of the national land management policy in Ukraine, taking into account the European experience.

NATIONAL POLICY, LAND MANAGEMENT, LAND MANAGEMENT, STRATEGY, LAND RELATIONS, POTENTIAL, LAND, SUSTAINABLE DEVELOPMENT, ECO-EFFICIENCY.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО- МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	12
1.1 Теоретичні підходи до характеристики результативності діяльності підприємства	12
1.2 Методичні засади оцінки результативності діяльності підприємства.....	18
1.3 Проблемні питання оцінки результативності виробництва на підприємстві	25
РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АККАД».....	38
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства ТОВ «АККАД».....	38
2.2 Оцінка результативності діяльності підприємства ТОВ "Аккад".....	44
2.3 Обґрунтування доцільності управління результативністю діяльності підприємства ТОВ "Аккад".....	53
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	63
3.1 Проблематика розвитку та можливості забезпечення результативності діяльності підприємства	63
3.2 Управління результативністю діяльності підприємства на засадах вдосконалення його бізнес-процесів	67
3.3 Формування стратегії забезпечення результативності діяльності підприємства	73
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
ДОДАТКИ.....	97

ВСТУП

Важливим аспектом оптимального функціонування сучасного підприємства в конкурентному ринковому середовищі є регламент забезпечення результативності його господарської діяльності. Доцільність оцінки результативності виробничої діяльності підприємства визначається потребою у формуванні нових цілей, принципів та засад управління, орієнтованих на задоволення потреб споживачів та вимог ринку.

Теоретико- методичні проблеми управління результативністю діяльності підприємства досліджували вітчизняні науковці- економісти, а саме: Н.М. Архіпов [1], Т.І. Батракова [2], Н.О. Лазарева [3], В.О. Літвінова [4], Т.С. Морщенок, О.М. Біляк[5], В.Г. Онокало[6], В.І. Отенко [7], С.М. Пилипенко [8], М.А. Полегенька [9], О.О. Трут, І.П. Миколайчук [10], Т.О. Шматковська, Г.М. Сосна [11], Г.Л. Чміль [12], А.О. Ярославський [13].

Оцінка результативності виробничих процесів є складовою частиною комплексної системи цілей розвитку підприємства, яка охоплює низку факторів і заходів, що визначають рівень організації виробництва. Управлінські рішення в цьому випадку спрямовані на раціоналізацію виробництва в розрізі конкретних професій, технологій і навичок, метою яких є забезпечення функціонування підприємства без значних непередбачуваних витрат, а також виявлення і використання можливостей підвищення ефективності виробництва в короткі терміни. Оцінювання діяльності відіграє важливу роль у системі управління підприємством, оскільки є ефективним інструментом інформаційно-аналітичної підтримки підприємств. Результати оцінювання є основою для прийняття управлінських рішень і можуть бути використані для визначення стратегічних і тактичних цілей. Дослідження має забезпечити теоретичне підґрунтя для оцінки ефективності виробничої діяльності підприємств, виявлення можливостей її підвищення і, як наслідок,

для прийняття раціональних управлінських рішень у сфері виробництва.

Практична значущість досліджуваної проблеми визначає актуальність обраної теми, формує її мету, завдання та методи досягнення, дозволяє отримати результати, які можуть бути використані в подальшому в процесі господарської діяльності підприємства.

У кваліфікаційній роботі будемо досліджувати теоретико- методичні підходи забезпечення результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад», оцінка, обґрунтувати доцільність здійснення ефективної діяльності та виявлення факторів впливу на таку діяльність.

Метою кваліфікації є проведення всебічного дослідження процесу забезпечення ефективної діяльності та надання пропозицій щодо вдосконалення процесу підвищення результативності діяльності підприємства ТОВ "Аккад".

Для досягнення поставленої мети вам необхідно виконати наступні завдання:

- вивчити сутність і значення теоретичних, наукових і практичних знань щодо забезпечення результативної діяльності підприємства;
- систематизувати і обробити отриману інформацію щодо результативної діяльності підприємства результативної діяльності підприємства ТОВ «Аккад»;
- оцінити показники результативної діяльності підприємства ТОВ «Аккад»;
- проаналізувати показники, які характеризують ймовірність банкрутства ТОВ «Аккад»;;
- вивчити методології та критерії оцінки результативної діяльності підприємства;
- внести пропозиції щодо підвищення показників результативної діяльності підприємства ТОВ «Аккад».

Об'єктом дослідження є процес забезпечення результативної діяльності підприємства ТОВ «Аккад».

Предметом дослідження є аналіз роботи діяльності підприємства ТОВ «Аккад», як об'єкту оцінки теоретичних та практичних аспектів забезпечення результативності діяльності підприємства.

Теоретичною та методологічною основою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних фахівців у сфері управління ефективністю діяльності підприємств. Дедуктивність означає послідовний виклад інформації та обґрунтованого матеріалу щодо процесів, які забезпечують ефективність діяльності підприємства. Ми показуємо висновки, зроблені після кожного підрозділу і розділу; систематизовано розглянуті теоретичні аспекти ефективності діяльності підприємства, обґрунтовуємо доцільності забезпечення результативної діяльності підприємства, визначено методи і форми при забезпеченні результативності діяльності підприємства, від загальних висновків до висновків за розділами, системні методи були застосовані до всіх розділів магістерської дисертації.

Інформаційною базою дослідження є результати нормативно-правових актів, фахова література, матеріали та статті наукових конференцій, статистичні дані компанії ТОВ "Аккад" та результати самостійних досліджень.

Наукова новизна одержаних результатів визначається такими основними положеннями:

удосконалено:

- авторське визначення сутності поняття результативність діяльності підприємства;
- ключові напрямки аналізу та діагностики результативності діяльності підприємства;
- заходи щодо формування стратегії забезпечення результативності діяльності підприємств;
- експрес-діагностику забезпечення результативності діяльності підприємства;
- основні засади здійснення аналізу та діагностики результативності діяльності підприємства.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що запропонована методика має наукове обґрунтування та може бути доопрацьована та застосована на підприємствах для реалізації визначення ймовірності банкрутства та розробки заходів щодо запобігання такого стану та забезпечення високого рівня результативності діяльності підприємства.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження прийнято участь у ІХ Всеукраїнській науково-практичній конференції «Науковий пошук студентів та аспірантів ХХІ ст. та опубліковано статтю у міжнародній монографії «Інтеграція освіти, науки та бізнесу».

Публікації. За матеріалами дослідження опубліковано 2 друковані праці: тези «Результативність як індикатор забезпечення життєздатності підприємства» за матеріалами науково-практичної конференції та 1 стаття у міжнародному круглому столі «Інтеграція освіти, науки і бізнесу», за сприяння програми Європейського Союзу Еразмус+, напрям ім. Жана Моне у рамках проєктів 620720-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE «Диверсифікація сільського туризму через збалансованість та креативність: поширення європейського досвіду в Україні», ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH «Європейська гуманістична візія в управлінні людськими ресурсами», 101085727 «Цифровізація економіки в умовах пандемії COVID-19 як стратегічна платформа розвитку економіки держави», а також Регіонального фонду підтримки підприємництва в Запорізькій області, АТ «Ощадбанк», АТ КБ «ПРИВАТБАНК», АТ «УКРСИББАНК», ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Запоріжтрансформатор», АТ «МОТОР СІЧ», ПрАТ «Пологівський олійноекстракційний завод», за яким опубліковано розділ у монографії, том 12, а саме: Зборовська О. М., Денисенко М. О., Стращенко Г. О. «Проблеми забезпечення результативності діяльності вітчизняних підприємств в умовах війни».

1. ТЕОРЕТИКО- МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Теоретичні підходи до характеристики результативності діяльності підприємства

Результативність діяльності забезпечує необхідні і важливі основи і передумови для успішного функціонування будь-якого підприємства, досягнення його кінцевих цілей, формування довгострокової конкурентної переваги, розвитку і збільшення вартості підприємства в короткостроковій і довгостроковій перспективі. Аналогічним чином, першорядна важливість прийняття збалансованих і найбільш адекватних управлінських рішень щодо діяльності та забезпечення стабільного і нормального функціонування підприємства в майбутньому надається аналізу результативності його діяльності. Тому ясно і незаперечно, що всебічне вивчення теоретичних і методологічних аспектів даного питання необхідно для забезпечення ефективності та вдосконалення діяльності підприємства. Питання про результативну діяльність підприємства завжди актуальне і завжди знаходиться в полі зору як економістів-теоретиків, так і практиків. Вітчизняними і зарубіжними вченими і практиками розроблено ряд методів і підходів до аналізу та підвищення результативності діяльності підприємства, сформована міцна теоретична база для вирішення виявлених проблем. Зокрема, серед науковців роботи:

Результативність підприємства - це результат взаємодії елементів виробничого процесу (робочої сили, предметів праці та засобів праці). Це результат взаємодії елементів виробничого процесу (робочої сили, предметів праці та засобів праці). Більшість дослідників розглядають показники рентабельності як один з узагальнюючих показників [14, 15].

Основною метою діяльності підприємств, що функціонують на ринку, є

збільшення власного капіталу та отримання прибутку в результаті виробничої та іншої господарської діяльності. Всі методи, пов'язані з цим, це, наприклад, розширення асортименту продукції, вдосконалення організаційної структури, вихід на нові ринки та підвищення ефективності діяльності компанії. Підвищення ефективності в наступних сферах сприяє задоволенню потреб споживачів, що направлено на збільшення доходу підприємства від реалізації продукції (товарів), робіт і послуг.

Для того, щоб охарактеризувати економічну результативність підприємства, насамперед бажано представити теоретичні аспекти таких понять, як "ефективність", "результативність", "дієвість", "результативність", "прибутковість", "рентабельність", "прибутковість", "прибутковість" та "ефективність".

На перший погляд може здатися, що ці поняття тотожні, але це не так. Це пов'язано з тим, що методології аналізу та оцінки відрізняються. Відповідно до значення поняття "ефективність", "результативність" - це результат заходів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва, таких як результат заходів, спрямованих на підвищення ефективності виробництва за рахунок економії та раціонального використання всіх виробничих ресурсів [16].

Економічна ефективність - це термін, який використовується для оцінки порівняння між економічною ефективністю підприємства та зусиллями, пов'язаними з цією економічною ефективністю.

Економічна ефективність є основним якісним фактором економічного зростання організації. Економічна ефективність включає в себе рентабельність, яка є узагальнюючим показником результативності [17].

Економічна ефективність інвестицій є важливим показником розвитку підприємств та економіки в цілому. Ефективними вважаються лише ті інвестиції, які приносять прибуток. Кумулятивний прибуток - це загальний прибуток, отриманий за період здійснення економічної інвестиції.

Він покликаний повністю відшкодувати витрати на інвестиції та

забезпечити додатковий прибуток, максимізація якого є однією з цілей підприємства [18].

Рентабельність визначається як здатність підприємства отримувати прибуток від своєї господарської діяльності, використовуючи свої ресурси.

Вона визначається як економічний інструмент, що лежить в основі всіх корпоративних рішень, пов'язаних з управлінням підприємством та взаємовідносинами з діловими партнерами [18].

Прибутковість є однією з найважливіших форм економічної ефективності. Незалежно від виду економічної діяльності та використаних ресурсів, економічний ефект в кінцевому підсумку проявляється в прибутку, який отримують підприємства.

Звичайно, прибуток і рентабельність характеризують економічну ефективність виробництва на мікроекономічному рівні в тісному взаємозв'язку з іншими показниками, що використовуються для вимірювання економічних результатів діяльності підприємств:

До них відносяться продуктивність праці, якість продукції та собівартість продукції. З них продуктивність праці має найсуттєвіший вплив на прибуток і рентабельність, з одного боку, через збільшення обсягів виробництва, а з іншого - через збільшення собівартості продукції.

З одного боку, збільшення обсягу виробництва призводить до збільшення прибутку, з іншого - до зменшення витрат на одиницю продукції [19]. Рентабельність - це корисність результатів виробничо-господарської діяльності по відношенню до сукупних витрат, понесених на її виробництво поділена на величину повних витрат на його виробництво. Показники рентабельності узагальнюють інші показники ефективності та дозволяють дослідити вплив сукупності факторів, що впливають на кінцеві результати діяльності підприємства, дослідити вплив чітких економічних наслідків, наскрізних та порівнянних у часі та просторі.

Показники рентабельності найбільш широко використовуються у вітчизняній практиці для оцінки та аналізу економічної ефективності. Вони

найбільш широко використовуються в оцінці та аналізі економічної ефективності. Показники рентабельності часто використовуються як узагальнюючі показники ефективності діяльності підприємства. Однак, на думку А.Д. Шеремета, рентабельність як абсолютний вираз не має характеру сумарного ефекту [20].

Рентабельність включає в себе такі фактори, як собівартість продукції, збільшення кількості продукції, її якості та обсягу, але не відображає результат використання ресурсів, тобто приріст капіталу [21]. Він з'являється лише в показниках прибутковості [22, с. 77].

Також, на думку Полінкевич О.М., " підприємство може показувати прибуток у своєму балансі, але в реальності вона знаходиться в мінусі. Нагадаємо, що вартість капіталу, необхідного для того, щоб підприємство було прибутковим, підприємство може показувати прибуток у своєму балансі, але насправді перебувати в мінусі [23].

Нагадаємо, що вартість капіталу, необхідного для визначення показника ефективності, коли менеджери оцінюють свій фінансовий успіх [24, с. 120].

Більш важливим підходом до загальної оцінки ефективності виробництва є використання приросту ресурсів на 1% приросту виробництва. Цей метод передбачає, що частка впливу інтенсифікації на приріст продукції становить 100% [25, с. 44].

Суть концепції результативності полягає в ступені досягнення поставлених цілей. Існує кілька основних підходів до відповіді на питання про те, що таке ефективність. У першому випадку це поняття має на увазі саме ступінь досягнення цілей, що стоять перед організацією. Цей підхід ефективний, якщо ви можете виміряти ціль за допомогою декількох конкретних показників. У другому випадку продуктивність розуміється як здатність організації витягувати необхідні, часто унікальні, ресурси, необхідні для функціонування організації, із зовнішнього середовища. При третьому підході поняття ефективності та результативності практично зрівнюються. В даному випадку під ними розуміється здатність досягати високих результатів

в діяльності підприємства з мінімальними витратами і покладатися в першу чергу на внутрішні ресурси. Загалом, існує традиція розділяти ці 2 поняття. Відомий теоретик менеджменту Пітер Друкер пов'язує ефективність з організацією процесів управління, а також з ефективністю задоволення потреб споживачів і замовників. Обидва ці явища важливі і вимагають уваги з боку керівника.

Ми вважаємо, що результативність та ефективність – це рівнозначні показники, оскільки, ми вважаємо, що результативність- це ефективне управління діяльністю підприємств на засадах ресурсоефективності та ресурсозбереження з метою забезпечення збільшення власного капіталу та прибуткової його діяльності задля досягнення своїх стратегічних цілей.

В управлінні організацією найбільш важливим параметром оцінки є досягнення точно поставлених цілей. Таким чином, ефективність управління є головною характеристикою успіху. Відповідаючи на питання про те, що таке ефективність в управлінні персоналом і організаціями, варто відзначити, що ці поняття в теорії менеджменту дуже близькі, а іноді і синонімічні. Дослідники встановлюють прямий зв'язок між ефективністю, успіхом і результативністю. Все це ланки одного ланцюга. Результативність в управлінні-це здатність всієї системи управління забезпечувати досягнення поставлених результатів відповідно до поставлених стратегічними і тактичними цілями. Цими цілями є виробництво продукції для задоволення потреб клієнтів, якість послуг, що надаються, процес організації виробництва, всі етапи управління персоналом, необхідність задоволення потреб співробітників.

За будь-яку роботу необхідно отримувати справедливую оплату, але не завжди можливо встановити чіткі показники для оцінки. Щоб визначити, що це за ефективність, необхідно розробити показники, які можуть її оцінити. Перш за все, це набір критеріїв, пов'язаних з рівнем досягнення цілей підприємства. 2-я група показників пов'язана з повнотою і задоволенням потреб покупців і замовниць, а також співробітників підприємства і її партнерів. Також його ефективність можна оцінити з точки зору пошуку

можливостей для розширення бізнесу і знаходження можливостей для його зростання. Крім того, показники ефективності різних функціональних напрямків діяльності підприємства служать критерієм загальної ефективності. Щоб оцінити ефективність роботи менеджера, необхідно співвіднести його результативність і успіх зі стратегією і виявити його особистий внесок у розвиток підприємства.

Для визначення особистої ефективності співробітників різних функцій використовується поняття "ключові показники результативності" або КРІ. Це індивідуальна система оцінки для кожного співробітника, яку підприємство розробляє з урахуванням власних пріоритетів і напрямку бізнесу. Оскільки для оцінки зазвичай використовуються кількісні та якісні показники, система КРІ не може бути використана абсолютно для всіх видів діяльності. Існує кілька підходів до оцінки результативності:

- відношення отриманого результату до витрат;
- оцінка відповідності поставлених завдань встановленим нормам і стандартам;
- оцінка продуктивності праці співробітників.

Складність застосування єдиних критеріїв оцінки полягає в тому, що багато операцій важко представити у вигляді кількісних оцінок. Однак витрати на розробку такої системи в значній мірі виправдані, оскільки така оцінка значно підвищує мотивацію персоналу до підвищення продуктивності праці, удосконалює систему контролю за виконанням виробничих завдань, а також підвищує залученість персоналу у вирішення загальних стратегічних завдань діяльності підприємства.

Для оцінки роботи менеджера в більшості випадків система КРІ не застосовується. Тому що керівнику доводиться вирішувати безліч завдань, які неможливо чітко перевести в кількісні або якісні одиниці виміру. Тому для оцінки роботи менеджера використовуються спеціальні критерії ефективності. Сюди входить виконання виробничих показників, покладених на підрозділ, якість виконання управлінських завдань, в тому числі дотримання термінів

вирішення завдань, поставлених для економії і залучення ресурсів. Критеріями оцінки ефективності роботи менеджера зазвичай є:

- співвідношення між витратами на управління та досягненням цілей;
- глобальні результати, тобто вплив роботи менеджера на загальну стратегію розвитку підприємства;
- ефективність, наскільки своєчасно менеджер вирішить проблему;
- порядок і регулярність виробничого процесу.

1.2 Методичні засади оцінки результативності діяльності підприємств

Встановивши якісне визначення категорії "результативність підприємства", ви знайдете її кількісну визначеність. Підводячи підсумок обґрунтуванню, можна сказати, що класичний підхід до кількісної оцінки розуміння ефективності підприємства полягає в розгляді її як відношення результату (ефекту) до ресурсу (витрат). Аналіз ефективності діяльності підприємства проводиться відповідно до обраної технологією і являє собою комплексну аналітичну процедуру по використанню певного набору корисних показників для якісних цілей, ефективності господарської діяльності господарюючого суб'єкта в цілому, зокрема комплексного і професійного прийняття такого рішення. Серед цілей аналізу ефективності діяльності підприємства варто підкреслити: - об'єктивне і кваліфіковане встановлення рівня ефективності діяльності підприємства; - своєчасне виявлення і облік факторів; – раціональне роз'яснення шляхів вирішення виявлених проблем і виявлення можливостей підвищення ефективності діяльності підприємства. підприємства і забезпечити його подальший розвиток в найближчій і довгостроковій перспективі. Таким чином, "аналіз ефективності діяльності підприємства" є ефективним інструментом інформаційно-аналітичної підтримки управлінської діяльності підприємства і може використовуватися як в стратегічних, так і в тактичних цілях діяльності.

На нашу думку, комплексний аналіз ефективності діяльності

підприємства включає в себе послідовне виконання наступних етапів:

- 1) розробка цілей, уточнення завдань,
- 2) вибір методологічного інструментарію і встановлення складу показників ефективності підприємства;
- 3) збір вихідної інформації, необхідної для організації аналітичних процедур;
- 4) організація розрахунку показників ефективності підприємства, їх динаміки, сильних і слабких сторін у діяльності підприємства;
- 6) факторний аналіз ефективності підприємства і виявлення резервів підвищення ефективності підприємства, а також можливості їх практичного застосування;
- 7) формулювання загальних висновків про рівень ефективності підприємства;
- 8) визначення основних орієнтирів подальшого функціонування системи і вибір з оптимального сценарію підвищення ефективності своєї діяльності.

Організація аналізу ефективності діяльності підприємства повинна ґрунтуватися на чітко визначеному наборі принципів: універсальність, "Послідовність, складність, надійність, об'єктивність, актуальність, ефективність, науковість, порівняння, валідність" [26, с.119].

Аналіз літератури, присвяченої аналізу результативності діяльності підприємства, показав різноманітність методологічних підходів. Також існують різноманітні способи аналізу ефективності діяльності підприємства, які наведено в табл. 1.1 [27, 28, 29, 30, 13, 32].

Таблиця 1.1- Основні показники ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства

Ефективність використання трудових ресурсів:	Ефективність використання матеріальних ресурсів:	Ефективність використання основних виробничих фондів:
- зарплатомісткість продукції визначає, скільки гривень ЗП припадає на 1 гривню виготовленої продукції	- рентабельність активів показує скільки прибутку дає нам 1 грн. вкладена в активи	- фондовіддача виражає ефективність використання засобів праці, показує скільки виробляється готової продукції на одиницю основних виробничих засобів на підприємстві
- трудомісткість показує затрати робочого часу на виробництво одиниці продукції або обсягу виготовленої продукції	рентабельність власного капіталу показує скільки прибутку дає нам 1 грн. власного капіталу	фондомісткість показує вартість основних виробничих фондів підприємства, яка припадає на одиницю вартості валової продукції
-продуктивність характеризує кількість продукції, виробленої в одиницю часу, або витрат часу на виробництво одиниці продукції	рентабельність продукції характеризує ефективність витрат на виробництво продукції	рентабельність ОЗ характеризує рівень ефективності використання основних засобів (ОЗ) підприємства
- фондоозброєність показує вартість основних виробничих засобів, що припадає на одного працівника	рентабельність операційної діяльності показує скільки прибутку дає нам 1 грн. вкладена в активи	коефіцієнт використання обладнання показує відношення фактичної продуктивності обладнання на підприємстві до його нормативної продуктивності
	Рентабельність продажу показує скільки прибутку дає нам 1 грн. від продажу продукції	коефіцієнт змінності обладнання відображає кількість змін роботи обладнання
	рентабельність інвестицій характеризує величину чистого прибутку, що приходить на одиницю інвестиційних вкладень	
	Коефіцієнт ефективності використання ресурсів характеризує рівень поточних витрат на виробництво продукції	

	(робіт, послуг)	
--	-----------------	--

Дані табл. 1.1 показують, що сучасні інструменти оцінки результативності підприємства дуже широкі, від класичного набору фінансових показників до нової концепції економічної доданої вартості і балансових систем показників, - єдиної думки з цього питання в теорії і практиці світової економіки немає, оскільки кожен підхід не позбавлений недоліків" [33, С.81]. Вчені, які проводять аналіз ефективності підприємства, вибирають, з їхньої точки зору, методи, які прості у використанні, інформативні, всеосяжні і дають надійні результати. У той же час вчені вибирають різні наукові обґрунтування і набір корисних показників.

Широким фактором зростання продуктивності праці є темп приросту кожного ресурсу, визначається як відношення темпів приросту кожного ресурсу до темпів приросту сукупного продукту. Основними недоліками наведених вище методів оцінки та аналізу економічної ефективності є конкурентна позиція підприємств та видів економічної діяльності, який не залежить від конкурентної позиції підприємства та задоволення ринкового попиту.

На нашу думку, оцінка ефективності функціонування підприємства є неповною без аналізу показників ефективності у сфері його діяльності. Схема, яку ми пропонуємо базується на роботі Школьник І.О. [34, с.66-67]

В її основу покладено роботу [34, с.66-67], в якій окреслено загальний напрямок, в якому оцінюється результативність діяльності підприємства шляхом додавання ринкових факторів. Вона окреслює загальний напрямок, в якому оцінюється ефективність діяльності підприємства.

Під час виробничого процесу та господарської діяльності підприємства капітал повинен безперервно обертатися, тобто капітал інвестується у виробництво для створення продукції та отримання прибутку після реалізації. Забезпечення необхідного грошового потоку для погашення виробничих витрат і доходів, своєчасне виконання фінансових зобов'язань перед банками,

державою та іншими суб'єктами господарювання, отримання доходу і прибутку - це найважливіший аспект діяльності підприємства (рис. 1.1).

Рисунок 1.1- Структурно обґрунтована модель збору, формування та використання прибутку підприємства через національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [35, 36]

Фінансово- господарська діяльність - це сукупність заходів, які можуть призвести до зміни величини та (або) складу власного та позикового капіталу.

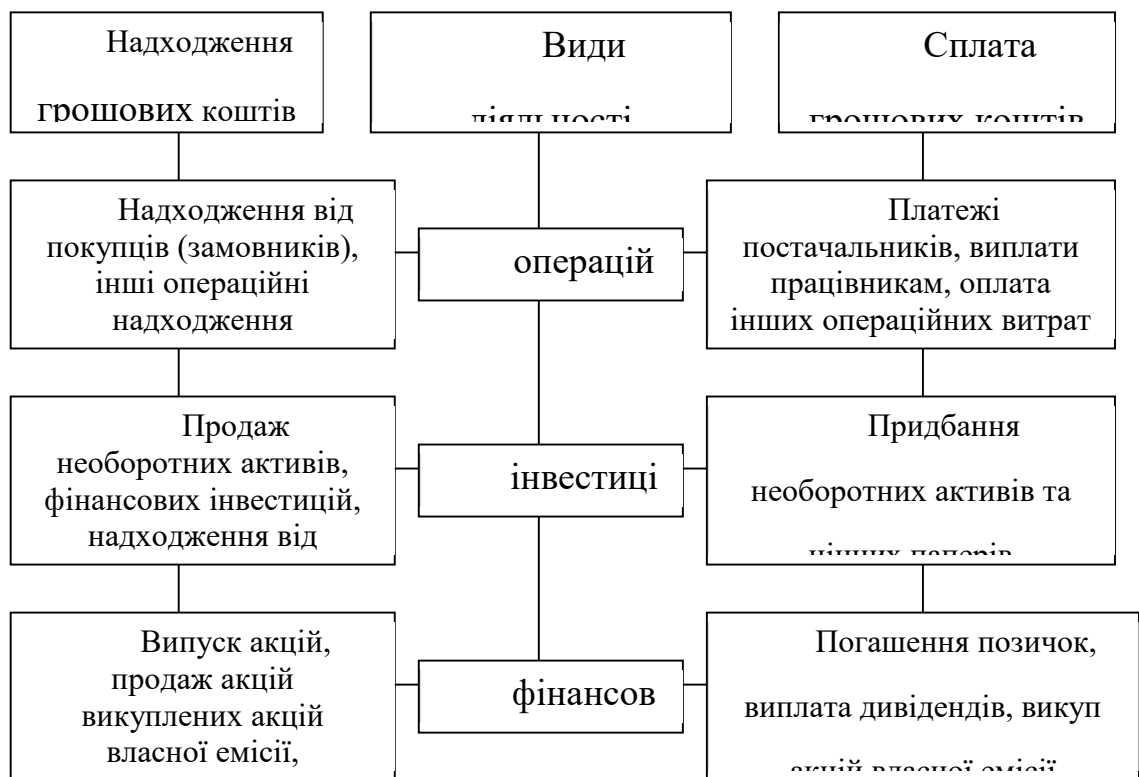

Рисунок 1.2- Коливання грошових потоків у результаті різних видів господарсько-фінансової діяльності підприємства [37, с.110; 38]

Перший з них - "ресурси", який відображає основну потребу в аналізі ефективності використання наявних матеріалів, виробничих і трудових ресурсів.

Існує потреба в аналізі ефективності використання виробничих і трудових ресурсів. У цьому випадку необхідно враховувати довгострокові рівні завантаження обладнання, структуру виробничих витрат, амортизаційні та матеріальні витрати.

Співвідношення амортизаційних та матеріальних витрат, витрати на персонал слід розглянути і, за можливості, порівняти з показниками найближчого конкурента. Найважливішим показником для оборотного капіталу є оборотність, тому слід проаналізувати фактори, що сприяють її збільшенню, зокрема удосконалення логістичних систем з метою оптимізації виробничих запасів, просування готової продукції (інтенсифікація маркетингової діяльності), зменшення дебіторської заборгованості.

Крім того, слід звернути увагу на аналіз основних причин втрат та нераціонального використання ресурсів. Для цього доцільно впровадити системи стимулювання економії сировини, енергії та матеріалів і перевірити їх ефективність. Для аналізу ефективності використання потенційної робочої сили на підприємствах необхідно зосередити увагу на наступних аспектах: внутрішньозмінні втрати робочого часу; втрати робочого часу через плинність кадрів; та плинність кадрів; механізація, автоматизація праці, рівень використання комп'ютерної техніки; аналіз систем стимулювання працівників; аналіз професійно-кваліфікаційної структури працівників

Пошук можливостей підвищення ефективності проектів, що відбуваються на підприємстві, полягає в дослідженні можливостей підвищення ефективності проектів, що відбуваються на підприємстві. У цьому випадку основна увага приділяється

Організація виробничого процесу є важливою частиною ефективності підприємства та важливим резервом підвищення ефективності підприємства. Залежно від конкретної ситуації на підприємстві необхідно аналізувати всі

аспекти, що визначають ефективність організації праці: від рівня окремих робітників і спеціалістів до рівня підприємства в цілому [39].

Ринкові орієнтації включають пошук можливостей для підвищення ефективності як всередині, так і за межами підприємства. При цьому, в першу чергу слід звертати увагу на ефективність конкуренції та попиту і пропозиції і останнє (але не менш важливе) - сфера, в якій слід шукати можливості для підвищення ефективності, яка має технологічний характер. Вирішення проблеми технологічного відставання має особливе значення для українських підприємств.

Підсумовуючи, можна побачити, що більшість методик, які наразі використовуються в Україні для оцінки та аналізу ефективності діяльності підприємств, мають такі недоліки. Вони полягають у наступному: визначити та аналізувати ефективність діяльності підприємств можуть підприємства, які є "відірваними" від ринкового середовища; можна визначити та проаналізувати повний вплив внутрішніх факторів на ефективність, але суттєво не враховується вплив зовнішніх ринкових факторів; відсутня оцінка зростання ефективності підприємств за рахунок ступеня задоволення ринкового попиту.

Відсутня оцінка зростання ефективності підприємств за рахунок ступеня задоволення ринкового попиту.

Капітал підприємства, втілений у знаннях і якостях працівників та здатності підприємства утримувати і залучати нових клієнтів,

Ретроспективний (історичний) характер цих показників суттєво знижує їх цінність для прийняття стратегічних бізнес-рішень.

На нашу думку, для того, щоб зробити загальні висновки про ефективність діяльності підприємств бажано використовувати комплексну систему показників, яка включає показники системи індикаторів.

До таких індикаторів можна віднести показники щодо праці, засобів та предметів праці, управління та організації, техніки та технології, конкуренції, попиту та пропозиції, попиту та пропозиції.

1.3 Проблемні питання оцінки ефективності виробництва на підприємстві

Проблема оцінки ефективності виробництва займає важливе місце в системі аналізу господарської діяльності. Вона займає важливе місце в економічній теорії та практиці. Загальне поняття ефективності є дуже широким і використовується в багатьох галузях. Розглянемо сутність категорії "ефективність" та основні підходи до її оцінки.

Над теоретичними та практичними аспектами оцінки ефективності виробничої діяльності працювала низка вітчизняних та зарубіжних вчених: Ковальчук І.В. [40], Круш П.В. [41], Кравченко О.А., Бевзенко Х.С., Бут Є.М. [42], Куценко А.В. [43], Ткачук Г.Ю. [44], Покропивний С.Ф. [45], Шляга О.В., Гальцев М.В. [46], Шегда А. В. [47], Швиданенко Г. О. [48]. Проте варто зазначити, що досі існують значні дискусійні питання щодо необхідності удосконалення методики оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства, її впровадження та оновлення її складових у процесі стратегічного управління підприємством.

Шегда А.В. зазначає, що в перекладі з латинської мови "ефект" означає "результат". Таким чином, категорія "ефективність" трактується як "ефект". Термін "ефект" означає результат, підсумок зміни стану об'єкта, викликаний зовнішніми або внутрішніми факторами. Дійсно, оцінка ефективності виробництва підприємства полягає у визначенні його результатів [47].

Підприємства, які займаються господарською діяльністю, можуть отримувати дохід від надання послуг - окремого виду діяльності або в поєднанні з іншим видом діяльності (виробництво продукції, надання послуг, виконання робіт) [49]. Для підприємства, яке займається виробництвом, реалізація продукції є свідченням того, що підприємство може задовольнити потреби покупців і потреби населення щодо споживчих характеристик, якості та різноманітності. Класифікація доходу від звичайної діяльності показана на рис. 1.3.

Рисунок 1.3- Доходи від звичайної діяльності, їх класифікація [50, 51, 52]

Навольська Н.В. вважає доцільним оцінювати ефективність виробництва по відношенню до реальних витрат на виробництво. При цьому автор підкреслює, що ефективність повинна визначатися за показниками рентабельності активів, власного і позикового капіталу [53].

Для того, щоб зробити загальні висновки про ефективність виробничої діяльності підприємства, слід використовувати комплексну систему показників. Саме тому західна економічна наука розглядає ефективність виробничої діяльності як складну, багатоаспектну категорію.

Для розрахунку показників ефективності потрібен необхідний набір первинних даних, що відображають реальний виробничий процес і умови в усіх сферах економічної системи. Основними джерелами інформації для проведення комплексного економічного аналізу є дані оперативного обліку всіх видів ресурсів і витрат, основні показники діяльності та баланс підприємства на відповідні дати.

Аналітична оцінка економічної та соціальної ефективності виробництва повинна ґрунтуватися на результатах комплексного аналізу діяльності підприємства за певний період господарської діяльності. Такий комплексний аналіз включає моніторинг, фіксацію фактичних (очікуваних) значень у динаміці та аналітичну оцінку окремих показників ефективності. Таким чином, ефективність діяльності підприємства - це категорія, яка характеризує ступінь відповідності результатів і витрат підприємства цілям його діяльності та інтересам його власників. Поняття "ефективність" передбачає оцінку та порівняння кількості витрачених ресурсів та отриманих результатів. Ефективність розкриває причинно-наслідковий характер виробництва [54].

Вона вказує не на сам результат, а на витрати на його досягнення. Тому ефективність найчастіше характеризується відносними показниками, що розраховуються на основі двох груп параметрів: результатів і витрат.

Теоретичні, методологічні та практичні інструменти менеджменту, цифрового маркетингу, інформаційної економіки, у зв'язку з розвитком інформатизації та економіки, займають важливе місце в системі формування нових концепцій сучасного управління та розвитку економічних процесів. Для того, щоб повноцінно оцінити показники ефективності, використовується ряд даних, серед яких відображених у бухгалтерській, фінансовій, управлінській та іншій фінансовій звітності компанії. Якщо коротко. По суті, ефективність - це оцінка і порівняння результатів, отриманих від діяльності компанії, в порівнянні з обсягом ресурсів компанії.

Іншими словами, ефективність - це оцінка і порівняння результатів, отриманих від діяльності підприємства, з обсягом витрачених ресурсів. Індикатор показує не тільки результати, але й те, як вони були досягнуті. Тому його розрахунок базується на відносному показнику, який розраховується на основі результатів та витрат діяльності компанії.

Науковці Гречко А.В., Гречкін А.С. [55] та Савицька О.М. [56] виділяють два підходи до оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства.

Традиційний підхід та багатофакторний підхід [56]. Традиційний підхід базується на класичній моделі компанії DuPont (модель DuPont). Вона характеризує прибутковість капіталу та оцінює ефективність на основі двох груп показників. Узагальнюючі показники першого рівня, які відображають ефективність діяльності підприємства в цілому.

Показники другого рівня і порівнюються з вартістю всіх ресурсів. В останньому випадку оцінюється ефективність використання окремих ресурсів підприємства [57].

Багатофакторні підходи використовуються рідко через складність розрахунків та використання спеціальних показників.

Це пов'язано з тим, що не завжди можна знайти вихідні дані для розрахунків. Через свою складність цей метод втратив популярність у сучасній практиці. Показники, що використовуються в цьому методі, поки що не є загально визнаними [58].

Для більш простого та ґрунтовного аналізу діяльності компанії використовують наступні системи: збалансована система показників (BSC) та ключові показники ефективності (KPI).

Ці KPI включають низку фінансових і нефінансових показників і використовують комплексний підхід. Прибутковість у цьому випадку відходить на другий план.

Системи показників, що використовують цей підхід, об'єднують більшість існуючих показників у певні групи. Це дозволяє більш детально проаналізувати економічну результативність діяльності підприємств.

Однак, через свою складність та обмеженість, ця система поступається традиційним методам оцінки ефективності діяльності компанії.

Розглянемо докладніше традиційний підхід, заснований на показниках прибутковості. Показники, що використовуються для аналізу підприємств, включають дві групи показників, які використовуються для аналізу діяльності підприємств. Показники оцінки першого рівня – це показники рентабельності активів, рентабельності власного капіталу; продукції; операційної діяльності;

продажів; інвестицій.

Показники другого рівня використовують окремі види ресурсів і тому дозволяють більш детально проаналізувати результати діяльності компанії.

Показники другого рівня використовують і фокусуються на окремих видах ресурсів і тому дозволяють більш детально проаналізувати діяльність підприємства. Індикатори третього рівня краще впроваджувати, оскільки абсолютні показники краще впроваджувати, оскільки абсолютні значення не можуть бути використані для аналізу показників діяльності підприємства в часі.

Ковальчук І.В. розрізняє традиційний та багатофакторний підходи до оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства [59].

Традиційний підхід базується на класичній моделі Du Pont, що характеризує норму прибутку на капітал і передбачає, що ефективність оцінюється на основі двох груп показників (узагальнюючі показники першого рівня, що відображають ефективність діяльності підприємства в цілому). У процесі її обґрунтування показники ефективності порівнюються з вартістю всіх ресурсів - показником другого рівня. Останній оцінює ефективність використання окремих ресурсів підприємства.

Багатофакторний підхід поширений у науковій економічній літературі, але рідко застосовується на практиці, що призводить до використання агрегованих показників ефективності. Останні є складними для інтерпретації і ще не набули загального визнання.

Оцінка ефективності на основі концепції "управління ефективністю" використовує так звану збалансовану систему показників (Balanced Scorecard, BSC), яка включає низку фінансових і нефінансових показників для комплексної оцінки вартості підприємства та результатів її діяльності. Показники прибутковості в цій системі використовуються як другорядні.

Розглянемо більш детально традиційний підхід до оцінки результативності виробничої діяльності підприємства. Показники першого рівня для оцінки результативності використання ресурсів підприємства є

наступними:

- рентабельність сукупних активів
- рентабельність власного капіталу
- рентабельність інвестованого капіталу
- рентабельність продукції;
- рентабельність операційної діяльності;

Показники другого рівня характеризують результативність використання окремих видів ресурсів і дозволяють менеджерам зосередитися на використанні конкретних ресурсів. Це пов'язано з тим, що абсолютний показник рентабельності, наприклад, основних або оборотних активів не можна порівнювати з показником рентабельності, наприклад, банківських депозитів. Вивчаючи динаміку цих показників, можна оцінити ефективність використання тих активів, з якими у підприємства найбільше проблем.

Показниками ефективності використання основних засобів є наступні

- рентабельність основних засобів
- оентабельність оборотних засобів;

Показник результативності використання трудових ресурсів визначається як відношення ефекту у вигляді обсягу реалізованої продукції або продажів, або прибутку до середньооблікової чисельності працівників або витрат на оплату праці всіх працівників. Найважливішими показниками результативності використання трудових ресурсів є наступні:

- продуктивність праці
- трудомісткість.
- продуктивність праці.

Показники стану та результативності використання основних засобів включають аналіз основних засобів. Основні засоби - це активи підприємства, вартість яких може бути оцінена і які не втрачають своєї матеріальної форми під час експлуатації. Основні засоби відіграють важливу роль у процесі праці, оскільки в сукупності вони формують виробничо-технологічну базу і визначають виробничу потужність підприємства. При оцінці ефективності

виробничої діяльності підприємства особливу увагу слід приділяти таким показникам, як "фондовіддача", "фондомісткість" та "фондоозброєність", які характеризують результативність використання відповідних основних засобів [60].

Результативність виробничої діяльності підприємств є узагальнюючим показником ефективності використання трудових і матеріальних ресурсів. Модель оцінки результативності виробничої діяльності підприємства схематично зображено на рис. 1.4.

Рис. 1.4 Методика оцінки результативної діяльності виробництва на підприємстві [61, 62, 63]

Для отримання більш об'єктивних результатів в оцінці ефективності виробничої діяльності можуть бути використані методи економетричного та математичного моделювання. Це означає розробку моделі кореляційно-регресійного аналізу. Ми пропонуємо використовувати функцію кореляційно-регресійного аналізу як показник для оцінки ефективності виробничої діяльності підприємств та розрахувати всі показники, що впливають на функцію.

Запропоновано сформулювати економіко-математичну модель на основі

традиційного підходу до оцінки ефективності виробничої діяльності підприємств. Модель розглядає процес оцінювання як низку взаємопов'язаних функцій, що виконуються у певній послідовності. Кожна функція визначає певну складову ефективності виробничої діяльності, результати якої кількісно оцінюються за допомогою запропонованих показників. На першому етапі автори пропонують описати кореляційно-регресійну модель у вигляді результативної функції (Y), де факторними ознаками є показники складових.

При розрахунку інтегральних показників ефективності виробничої діяльності визначається вплив часткових показників, що представляють кожену групу.

Обґрунтування часткових показників здійснювалося на основі аналізу літературних джерел та з урахуванням специфіки діяльності підприємств галузі. Тому було обрано показники, які найбільш об'єктивно характеризують часткові показники, визначають їх вплив на ефективність виробничої діяльності, мають повну інформацію про діяльність підприємств та дають змогу об'єктивно оцінити інтегральні показники (табл. 1.2).

У таблиці 1.2 представлені показники механізму оцінки ефективності виробничої діяльності

Таблиця 1.2- Показники оцінки ефективності виробничої діяльності [64, 65, 66]

№ з/п	Функції	Частковий показник	Показники використання ресурсів
1	Ефективність використання матеріальних ресурсів	I ₁	z1- z5
2	Ефективність використання трудових ресурсів	I ₂	z6- z8
3	Ефективність використання основних виробничих фондів	I ₃	z9- z11

Індикатори (z1-z11) визначають напрями оцінки ефективності виробничої діяльності (табл. 1.3).

Таблиця 1.3- Показники, які характеризують часткові показники визначення ефективної діяльності підприємства [66, 67, 68]

Часткові показники	Позначення	Показники використання ресурсів	Одиниці виміру
I1	<i>z1</i>	Рентабельність активів	%
	<i>z2</i>	Рентабельність власного капіталу	%
	<i>z3</i>	Рентабельність інвестованого капіталу	%
	<i>z4</i>	Рентабельність продукції	%
	<i>z5</i>	Рентабельність операційної діяльності	%
I2	<i>z6</i>	Виробіток	Грн. (т)/ос.
	<i>z7</i>	Трудомісткість	Год./грн. (т)
	<i>z8</i>	Продуктивність	Год./грн. (т)
I3	<i>z9</i>	Фондовіддача	грн.
	<i>z10</i>	Фондомісткість	грн.
	<i>z11</i>	Фондоозброєність	грн./ос

На основі методів кореляційно-регресійного аналізу можна описати взаємозв'язок між частковими показниками та показниками трудових, матеріальних ресурсів і основних засобів, а також привести їх до єдиної розрахункової платформи для відображення узагальнюючих показників ефективності виробництва (інтегральних показників).

Тому, використовуючи методи кореляційно-регресійного аналізу, дані нормалізуються, отримана матриця транспонується, добуток транспонованої матриці та нормалізованої матриці отримується для отримання кореляційної матриці, розраховується коефіцієнт часткової кореляції, визначається найтісніший зв'язок між частковими показниками та показниками трудових, матеріальних ресурсів та основних фондів і оцінюються параметри в абсолютних значеннях.

Таким чином, отримано функції залежності для показників трудових, матеріальних ресурсів та основних засобів - групи часткових показників:

$$I_i = a_0 + \sum a_i * x_i \quad (1.1)$$

де I_i - частковий показник ефективності виробничої діяльності за функціональними складовими (залежна змінна),

a_0 - вільний член у рівнянні регресії, a_i - лінійний коефіцієнт у рівнянні регресії

x_i - незалежна змінна у рівнянні регресії (показник використання ресурсів) [69].

Економетрична модель залежності кожного субіндикатора механізму управління ефективністю виробничої діяльності від показників обстеження за функціональною складовою дозволила визначити залежність інтегрального показника ефективності (рис. 1.5).

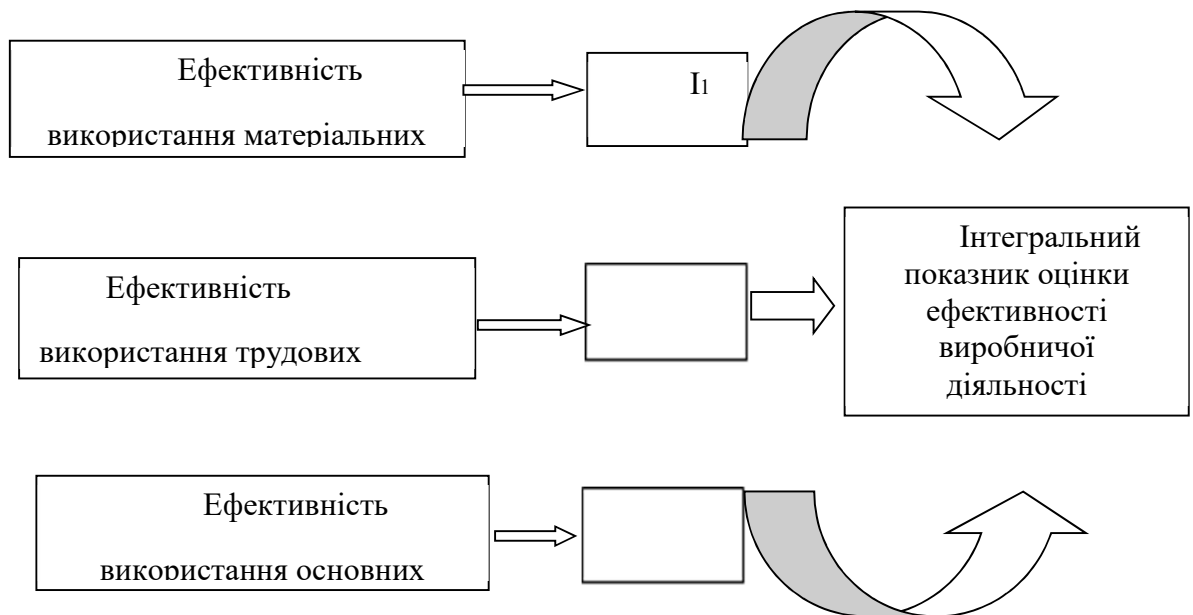

Рис. 1.5 Визначення інтегрального показника оцінки ефективності виробничої діяльності [70, 71]

Використовуючи методи кореляційного аналізу та множинної регресії, можна розрахувати залежність інтегрального показника ефективності виробничої діяльності I від часткових показників ефективності.

Таким чином, за допомогою методу множинної регресії можна визначити, які часткові показники мають найбільший вплив на інтегральний показник ефективності. Вираз для залежності розраховується за наступним

рівнянням:

$$I = \varphi_0 + \sum \varphi_i * I_i , \quad (1.2)$$

де φ_0 - коефіцієнти незалежності рівняння,

φ_i - коефіцієнти впливу часткових показників на інтегральний показник ефективності та

I_i - значення часткових показників функції, отримані в результаті розрахунку економетричної моделі за рівнянням 1.2 [72].

На основі кореляційно-регресійного аналізу, виявлення тісного взаємозв'язку між показниками кожної частини показників, що визначають ефективність виконання функцій механізму управління персоналом, можна створити економетричну модель ефекту реалізації функцій механізму управління персоналом. Ефективність виробничої діяльності підприємства індексується ефективністю використання робочої сили, матеріальних ресурсів і основних виробничих фондів.

Це має дозволити організувати подальшу прогностичну роботу з урахуванням найбільш важливих показників, що впливають на результати інтегральних показників, що в кінцевому підсумку має призвести до підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства.

Крім того, можна надати ряд рекомендацій щодо управління ефективністю виробничої діяльності. Оскільки ефективність виробництва вважається складною і багатогранною категорією, дуже важливо, щоб керівництво відстежувало кожен фактор або аспект, що впливає на ефективність виробництва, і щоб керівництво було здатне належним чином реагувати на зміни кожного фактора. Тому показники ефективності використання матеріальних ресурсів, трудових ресурсів та основних фондів потребують суворого контролю. Не менш важливими є точність і достовірність первинних даних, які використовуються в розрахунках. Вони відображають реальні виробничі процеси та стан бізнес-систем у всіх сферах. Менеджери повинні ретельно аналізувати дані, які вони обробляють.

Висновки до розділу 1

1. Однією з найважливіших функцій менеджменту є контроль за виконанням завдань і досягненням цілей. Таким чином, оцінка ефективності є необхідною частиною роботи менеджера. Керівникам необхідно розробити систему мотивації персоналу, а для цього їм потрібна система якісної оцінки їх роботи. Коли співробітники розуміють, за що їх винагороджують і заохочують, вони зазвичай починають працювати краще. Тому будь-який керівник повинен присвятити достатньо часу і зусиль розробці системи оцінки ефективності роботи співробітників.

2. Проблема визначення ефективності діяльності підприємства та пошуку шляхів її підвищення є складною і такою, що важко формалізується. Це пов'язано з тим, що будь-яке підприємство є складною системою, яку важко спростити, не втративши при цьому її суттєвих особливостей.

В умовах ринкових відносин підприємства змушені постійно контролювати та підвищувати ефективність своєї діяльності для забезпечення економічного розвитку. Поняття ефективності як економічної категорії добре вивчено у вітчизняній та зарубіжній економічній літературі.

Однак, до цього часу не існує чіткого тлумачення економічної сутності цієї категорії та єдиних критеріїв оцінки ефективності. Не існує також єдиних критеріїв, які можна було б оцінити кількісно та якісно.

3. В ході дослідження було проведено комплексний аналіз факторів, що впливають на механізм оцінки ефективності виробничої діяльності та на основі цих факторів розглянуто обґрунтовану та ефективну модель оцінки ефективності виробничої діяльності підприємств. За результатами дослідження проаналізовано сутність та значення оцінки ефективності виробничої діяльності, продемонстровано вплив оцінки ефективності виробничої діяльності на формування виробничого потенціалу підприємств, проаналізовано основні підходи до оцінки ефективності виробничої діяльності сучасних підприємств, проаналізовано основні фактори оцінки ефективності

виробничої діяльності підприємств та відповідні часткові виділено індикатори та визначено основні показники для оцінки ефективності виробничої діяльності підприємств.

4. Методології аналізу та оцінки ефективності діяльності підприємства в сучасних умовах займають важливе місце в системі розвитку та новоутворення економічних процесів. Використання методики, яка базується на визначенні впливу часткових показників на інтегральний показник, сприяє підвищенню продуктивності праці, зниженню собівартості продукції та підвищенню якості продукції.

5. Методології аналізу та оцінки ефективності діяльності підприємства в сучасних умовах - це теоретичні, методичні та практичні інструменти менеджменту, цифрового маркетингу, цифрового управління, цифрового маркетингу, цифрового маркетингу, цифрового маркетингу, цифрового маркетингу, цифрового маркетингу.

6. Проблема визначення економічної вигоди підприємства передбачає визначення відповідних нормативів ефективності та формування системи показників. Визначення загальної результативності бізнесу вимагає врахування різноманітних факторів. Показники результативності можна розробити для кожного ресурсу або для всіх ресурсів разом.

7. Оцінка ефективності спрямована на конкретну мету (оцінка розвитку бізнесу, оцінка доцільності капіталовкладень), орієнтована на конкретних споживачів такої інформації (власники бізнесу, менеджери, інший персонал), а також на певному рівні всередині підприємства (це може бути оцінювати підприємство в цілому та може оцінювати результативність використання його активів різними групами на підприємствах усіх розмірів, організаційно-правових форм, державних і неpubлічних підприємствах).

2. СУЧАСНИЙ СТАН РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АККАД»

2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності підприємства ТОВ «Аккад»

З метою дослідження важливих аспектів результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад» зупинимося на основній інформації про систему його організації та планування. ТОВ "Аккад" - підприємство, яка надає транспортно-експедиторські послуги наземним транспортом.

ТОВ "Аккад" - невелика транснаціональне підприємство, що складається з двох структурних елементів: материнського підприємства ТОВ "Аккад", зареєстрованої в Україні, та дочірнього підприємства "Глобал ТрансКомпані".

Дочірнє підприємство "Global TransCompany" Sr. z.o.o. ("GTC") є дочірнім підприємством. Частка ТОВ "Аккад" у статутному капіталі GTC становить 80%.

Аккад С.А. є материнським підприємством і створено та діє відповідно до Статуту України, Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України та Господарського кодексу України та інших українських законів і нормативно-правових актів.

Засновниками є громадяни України. Основні засновники володіють 60% капіталу ТОВ "Аккад". ТОВ "Аккад" має окремий баланс, поточний та валютний рахунки, перебуває на загальній системі оподаткування. Ставка податку на прибуток становить 18%; зареєстрована як платник ПДВ, ставка податку становить 20%. Підприємство щорічно подає статистичний звіт.

В Україні не передбачено транспортного податку для вантажних автомобілів (Закон набув чинності з 31 липня 2007 року). Також з 2007 року

є членом Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України (АСМАП). Юридична адреса ТОВ "Аккад": м. Київ, вул. Гусенка, 50. Основні реквізити підприємства наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1- Основні реквізити підприємства ТОВ «Аккад»

Показники підприємства	Види діяльності
Повне найменування юридичної особи	Товариство з обмеженою відповідальністю Аккад
Скорочена назва	ТОВ «Аккад»
Код ЄДРПОУ	24232459
Дата реєстрації	01.04.1997 (24 роки 6 місяців)
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності	Основний: 49.41 Вантажний автомобільний транспорт Інші: 79.11 Діяльність туристичних агентств 46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно- технічним обладнанням 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами
Контактна інформація	49005, Дніпропетровська обл., місто Дніпро, вулиця Гусенка, будинок 50

Джерело: Розроблено автором за даними [73]

У таблиці 2.1 наведено інформацію про підприємство, включаючи її місцезнаходження, сфери діяльності, комунікаційні можливості та дату заснування.

"GTC є дочірнім підприємством, що діє відповідно до Статуту Республіки Польща, Цивільного кодексу Польщі, Господарського кодексу Польщі, Закону про свободу підприємницької діяльності та інших нормативно-правових актів. Організаційно-правова форма - товариство з обмеженою відповідальністю (подібно до українського ТОВ). Власниками є ТОВ "Аккад", якому належить 80% статутного капіталу, та ТОВ "Металтехпром", якому належить 20% статутного капіталу. Засновником ТОВ "Металтехпром" є та сама особа, що і засновником ТОВ "Аккад", частки яких розподілені аналогічним чином. Тому саме ТОВ "Аккад" має довіреність на

управління ГТЦ. "ГТК має окремий баланс, поточний рахунок та валютний рахунок.

Підприємство є платником податку на прибуток за ставкою 19%. Підприємство також зареєстрована як платник ПДВ. Ставка ПДВ у Польщі становить 23%, що є найвищою ставкою в Європі. Підприємство є платником транспортного податку. Цей податок застосовується до вантажних автомобілів, тягачів та напівпричепів. Ставка податку залежить від ваги та кількості осей. Підприємство має ліцензію Європейського Союзу (ЄС) на перевезення вантажів, дійсну з 21 січня 2016 р. до 20 січня 2026 р. Юридична адреса Global Trans Company Sp. z o.o.: Al. Aleje Jerozolimskie 85/21,02-001 Основним видом діяльності обох підприємств на сьогоднішній день є вантажні автомобільні перевезення в межах України та ЄС.

Розглянемо основні етапи розвитку підприємства.

Перший етап розпочався із заснуванням підприємства "Аккад" у 1997 році і закінчився у 2003-2004 роках. Цей етап характеризувався пошуком оптимальних напрямків діяльності та аналізом перспективних ніш на різних ринках. Загалом, у цей період підприємство займалося оптовою торгівлею різноманітною продукцією, починаючи від продажу цементно-стружкових плит (ЦСП) і закінчуючи засобами побутової хімії під назвою "пральні порошки". Саме в цей період підприємство почало розробляти стратегію виходу на ринок нижньої білизни під власним брендом.

У цей же період підприємство створило підрозділ, що спеціалізується на наданні туристичних послуг приватним і корпоративним клієнтам, і придбала кілька об'єктів нерухомості для надання готельних послуг у цій сфері. Оскільки охарактеризувати стратегічний план ТОВ "Аккад" відповідно до розглянутого теоретичного матеріалу на даному етапі розвитку досить складно, можна зробити висновок, що підприємство не мало чітко сформульованої конкурентної стратегії.

Другий етап розвитку розпочався у 2003-2004 роках і завершився у 2014 році. На другому етапі "Аккад" прийняв наступну стратегію. «Це була

стратегія, орієнтована на те, щоб зайняти певну ринкову нішу, випередити конкурентів за рахунок зниження собівартості продукції та обслуговування обмеженої клієнтської бази. Було вирішено сконцентрувати свою діяльність на найбільш прибуткових напрямках:

а) виробництво та продаж нижньої білизни під власною торговою маркою; б) розширення оптових продажів через СРР.

У рамках цього етапу підприємство створила виробничі потужності для виготовлення нижньої білизни. На початку фази розвитку ТОВ "Аккад" зарекомендувало себе як надійний постачальник нижньої білизни до найбільших торговельних мереж України та налагодило зв'язки з дистриб'юторськими мережами. Залишалось лише налагодити власне виробництво. Коли все було налагоджено і серійне виробництво було готове, підприємство почала виходити на ринок жіночої білизни під власною торговою маркою.

Незабаром продукція закріпилася на ринку та мала успіх у роздрібних мережах по всій Україні, таких як EVA, VARUS та Ristor. У той же час підприємство розвивала торгівлю цементно-волокнистими плитами.

Вона підписала ексклюзивну угоду про співпрацю з одним з найбільших виробників ДСП в СНД, АТ "Тамак" і створила окремий підрозділ підприємства. Аккад став єдиним офіційним дилером цього виду продукції в Україні: до кризи 2008 року Україна переживала будівельний бум і попит на цементно-волокнисті плити значно зростав. Підприємству необхідно було налагодити прямий і стабільний маршрут поставок з заводу "Тамак".

Оскільки робота зі сторонніми перевізниками була пов'язана з такими ризиками, як несвоєчасна доставка вантажів і можливість зіткнутися з поганими перевізниками, а також збільшення транспортних витрат, підприємство створило власний відділ логістики для транспортування вантажів ЦСП в Україну і білизни у велику дистриб'юторську мережу по всій Україні, а також вирішила організувати доставку вантажів в Україну.

вирішила організувати доставку. З цією метою підприємство вирішило придбати три магістральні вантажівки та три напівпричепи.

На підприємстві також працював персонал, включаючи одного менеджера з обслуговування клієнтів (логіста), який виконував функції управління бізнесом і бухгалтера, трьох водіїв і механіка, який виконував функції менеджера з постачання. Підприємство мало постійний маршрут в один бік з Тамбова до Дніпра (ЦСП) та з Дніпра до розподільчих центрів великої дистриб'юторської мережі в Києві, Харкові та Львові (Лінен) до сторонніх організацій, що мають автомобільне сполучення між Україною та Росією, а також між Україною з метою скорочення простоїв транспортних послуг.

Крім того, в періоди сезонних коливань попиту на ЗЗР у бік зниження, які зазвичай спостерігаються в холодну пору року, підприємство надавало транспортні послуги стороннім підприємствам всередині країни та в країнах СНД. Так, у 2007 році, фактично, міжнародне транспортне підприємство (зараз ТОВ "Аккад").

Початок економічної кризи у 2008 році призвів до значного уповільнення будівельної активності, що, в свою чергу, спричинило значне зниження попиту на залізобетонні вироби. Частка замовлень від третіх осіб зросла до 80%, але загальний спад виробництва все одно спричинив простой автомобільної техніки. Підприємство почало вивчати можливість виходу на інші ринки. Перші рейси були здійснені до Румунії, Болгарії та Туреччини. Однак, оскільки економіка поступово відновлювалася і частка замовлень від третіх осіб впала до 50% у 2011 році, розвиток транспортного бізнесу дещо сповільнився і підприємство продовжувало зосереджуватися на виробництві прання та продажу целюлозно-паперової продукції. Тому на цьому етапі підприємство застосувало стратегію "оптимальних витрат". Це була спроба виробника досягти як переваги у витратах, так і диференціації продукції одночасно, поєднуючи боротьбу за збільшення частки ринку з боротьбою за

захоплення конкретних сегментів ринку. Третя фаза. Внаслідок нестабільної політичної ситуації, 2014 рік

Реальний ВВП впав на 6,8% у 2014 році. Реальна валова додана вартість скоротилася в усіх секторах. Через високий фіскальний тиск, фінансові обмеження та прискорення інфляції внутрішній попит впав на 10,8% [30]. На третьому етапі керівництво підприємство використовувало стратегію "найменших витрат" та "фокусування на витратах".

Підприємство використало стратегію "найменших витрат" та "фокусування на витратах". В результаті керівництво вирішило швидко припинити продаж CSP і відмовитися від виробництва власної нижньої білизни, залишивши лише відділ продажів, який також було скорочено протягом наступних 18 місяців. Також було прийнято стратегічне рішення сконцентрувати свою діяльність навколо транспортного сектору: займаючись транспортним бізнесом майже десять років, керівництво підприємства вирішило, що воно має потенціал для успішного розвитку цього сектору.

Етап 4. До 2017 року за рахунок вивільнених та залучених коштів було повністю оновлено рухомий склад Групи, придбано додатковий рухомий склад (вісім одиниць), набрано персонал та створено власні станції технічного обслуговування транспортних засобів. Водночас низка підприємств змінила свою операційну політику: ратифікація Угоди про асоціацію з ЄС відкрила перспективу освоєння західноєвропейського ринку. Як наслідок, змінилася і географія аккадських перевезень.

Відмовившись від перевезень до Росії, підприємство зосередилося на українському ринку вантажоперевезень і почала здійснювати перевезення до країн ЄС (Польщі, Словаччини та Чехії). Однак активізувати свою діяльність в ЄС "Аккад" не зміг, оскільки ЄС наклав досить жорсткі обмеження на діяльність українських підприємств в ЄС. Вона працювала лише на маршрутах Україна-ЄС [74].

Доступними були лише українські маршрути. Тому підприємство "Аккад" вирішило заснувати дочірнє підприємство в Європі, щоб посилити

свою діяльність у Західній Європі. Було обрано польське підприємство, яке вже деякий час займалося вантажними перевезеннями, оскільки мало власний автопарк і дійсну європейську ліцензію, що дозволяла здійснювати автомобільні перевезення по всьому ЄС. Автомобільні перевезення по території ЄС Таким чином, підприємством ТОВ "Аккад" було засновано 01.05.2018 р. підприємство Global Transport Company Sp. z o.o.

2.2 Оцінка результативності діяльності підприємства ТОВ "Аккад"

Підприємство можна вважати продуктивним, але неефективним, якщо воно об'єктивно спланувало ситуацію, при якій діяльність не приносить прибутку. Отже, дії керівництва, які призвели до запланованих результатів, не ефективні, навіть якщо вони заплановані заздалегідь, збиток визнається таким в галузі, але з об'єктивних причин. Також, якщо шкода невелика, збитки інших виробників аналогічної продукції, можна оголосити відносною ефективністю виробництва з меншими втратами.

Отже, ступінь результативності виробництва залежить від існуючих еквівалентів для порівняння або середньогалузевого стандарту, наприклад, або з найвищим рівнем рентабельності виробництва.

На наш погляд, такий підхід до інтерпретації результативності збігається з X-ефективністю функцій впровадженого підприємства американським економістом Левеншайном Дж. Функція підприємства вважається X-ефективною при генеруванні (впровадженні) з використанням наявних ресурсів і найкращих доступних технологій, максимально можливого обсягу виробництва [75]. Результативність X не враховує можливість найкращого використання або перерозподілу ресурсів в інших областях.

Слід зазначити, що X- результативність в нашому розумінні в значній мірі відображає максимальну продуктивність підприємства у фізичному або вартісному вираженні

Саме ґрунтовний аналіз дозволяє виявити умови при існуючому статичному розподілі ресурсів, з використанням кращих з існуючих технологій, які повинні зіставляти умови виробництва з аналогічними в галузі.

Тож виконаємо аналіз використання необоротних активів [76] підприємством ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр (табл. 2.2).

Таблиця 2.2- Аналіз використання необоротних активів підприємством ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр.

Показники	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	2,1				
первісна вартість	42,7	42,7	28,6	28,6	28,6
накопичена амортизація	-40,60	-42,7	-28,6	-28,6	-28,6
Основні засоби :	3019,7	3078,5	6918,5	5676,8	5046,7
первісна вартість	6602	7498,3	11194,6	11228,6	11240,4
знос	-3582,3	-4419,8	-4276,1	-5551,8	-6193,7
Усього за розділом I	3021,8	3078,5	6918,5	5676,8	5046,7
Показники	Абсолютне відхилення				Середній абсолютний приріст
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	-2,1	0	0	0	-0,53
Основні засоби :	58,8	3840	-1241,7	-630,1	506,75
Усього за розділом I	56,7	3840	-1241,7	-630,1	506,23
Показники	Темп зростання				
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	0,00				
Основні засоби	1,02	2,25	0,82	0,89	
Усього за розділом I	1,02	2,25	0,82	0,89	
Показники	Темп приросту				
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи					
Основні засоби	1,95%	124,74%	-17,95%	-11,10%	
Усього за розділом I	1,88%	124,74%	-17,95%	-11,10%	

Дані таблиці 2.2 показують, що підприємство ТОВ «Аккад» має тенденцію до зниження вартості необоротних активів у 2023 р.

порівняно з 2022 р. На 630,1 тис.грн. або на 11,1%. Таке зниження відбулося за рахунок зниження вартості основних засобів. Зниження відбулося і у 2022 р. порівняно з 2021 р.- на 1241,7 тис. грн. або на 17,95%.

На основі отриманих підприємством "слабких сигналів" проводиться попередня термінова кількісна та якісна оцінка циклу оборотності капіталу на підприємстві, як на певний момент часу (статична), так і за певний період часу (динамічна); оцінка напряму зміни фінансового стану підприємства; нарешті, узагальнюються результати оцінки фінансового стану підприємства (фінансового здоров'я).

На першому етапі експрес-діагностики здійснюється моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища і виявляються ранні "слабкі сигнали", які попереджають про появу негативної тенденції в порушенні пропорцій у фазі кругообігу капіталу підприємства.

Не менш важливим є кількісний вимір "слабких сигналів" (симптомів), який повинен відповідати наступним вимогам:

- охоплювати всі фази кругообігу капіталу підприємства;
- вимірювання повинно базуватися на існуючих статистичних базах, які дозволяють швидко фіксувати невеликі зміни в "слабких сигналах".

"Слабкі сигнали" - це ранні ознаки потенційних явищ у бізнес-середовищі, які з певною ймовірністю можуть вплинути на окремі сфери діяльності підприємства. "Слабкі сигнали" - це інформаційні повідомлення кількісного характеру, які свідчать про початкову зміну тенденції потенційного явища або появу нової тенденції в середовищі компанії.

Проведемо горизонтальну діагностику використання оборотних активів і виявимо ранні "слабкі сигнали" по підприємству [77] ТОВ «Аккад» за 2019-2023 рр. (табл. 2.3).

Таблиця 2.3- Аналіз використання оборотних активів підприємством ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр.

Показники	Роки
-----------	------

	2019	2020	2021	2022	2023
II. Оборотні активи					
Запаси :	1810,5	1137,8	518	553,9	880,6
у тому числі готова продукція	1556,7	839,3	425,1	418,2	766
Поточні біологічні активи					
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари	1737,6	1532,5	1670,3	2434,5	3292
Дебіторська заборг. за розрахунками з бюджетом	0,1	9,7	480,1		
у тому числі з податку на прибуток					
Інша поточна дебіторська заборгованість	15159,8	13286,3	12975,9	12565,1	12348,5
Поточні фінансові інвестиції					
Гроші та їх еквіваленти	1	75,6	190,7	150,9	225,8
Витрати майбутніх періодів	124,5	141,3	135,9	250	121,1
Інші оборотні активи	228	210,4	304,5	254,9	138,6
Усього за розділом II	19061,5	16393,6	16275,4	16209,3	17006,6
Показники	Абсолютне відхилення				Середн. абсол. приріст
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
II. Оборотні активи					0,00
Запаси :	-672,7	-619,8	35,9	326,7	-232,48
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари	-205,1	137,8	764,2	857,5	388,60
Дебіторська заборг. за розрахунками з бюджетом	9,6	470,4	-480,1	0	-0,02
Інша поточна дебіторська заборгованість	-1873,5	-310,4	-410,8	-216,6	-702,83
Гроші та їх еквіваленти	74,6	115,1	-39,8	74,9	56,20
Витрати майбутніх періодів	16,8	-5,4	114,1	-128,9	-0,85
Інші оборотні активи	-17,6	94,1	-49,6	-116,3	-22,35
Усього за розділом II	-2667,9	-118,2	-66,1	797,3	-513,73
Баланс	-2611,2	3721,8	-1307,8	167,2	-7,50
Показники	Темп зростання				
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
II. Оборотні активи					
Запаси :	0,63	0,46	1,07	1,59	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари	0,88	1,09	1,46	1,35	
Дебіторська заборг. за розрахунками з бюджетом	97,00	49,49	0,00		
Інша поточна дебіторська заборгованість	0,88	0,98	0,97	0,98	
Гроші та їх еквіваленти	75,60	2,52	0,79	1,50	
Витрати майбутніх періодів	1,13	0,96	1,84	0,48	
Інші оборотні активи	0,92	1,45	0,84	0,54	
Усього за розділом II	0,86	0,99	1,00	1,05	
Баланс	0,88	1,19	0,94	1,01	
Показники	Темп приросту				
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
II. Оборотні активи					
Запаси :	-37,16%	-54,47%	6,93%	58,98%	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари	-11,80%	8,99%	45,75%	35,22%	
Дебіторська заборг. за розрахунками з бюджетом	9600,00%	4849,48%	-100,00%	-100,00%	
Інша поточна дебіторська заборгованість	-12,36%	-2,34%	-3,17%	-1,72%	
Гроші та їх еквіваленти	7460,00%	152,25%	-20,87%	49,64%	
Витрати майбутніх періодів	13,49%	-3,82%	83,96%	-51,56%	
Інші оборотні активи	-7,72%	44,72%	-16,29%	-45,63%	
Усього за розділом II	-14,00%	-0,72%	-0,41%	4,92%	
Баланс	-11,82%	19,11%	-5,64%	0,76%	

Правильно ідентифіковані та належним чином оброблені сигнали є основою для розробки та прийняття превентивних управлінських рішень щодо прогнозування настання потенційних явищ у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства.

Використання майна підприємством [78] ТОВ «Аккад» за період з 2019 р. до 2023 р. наведено на рис. 2.1.

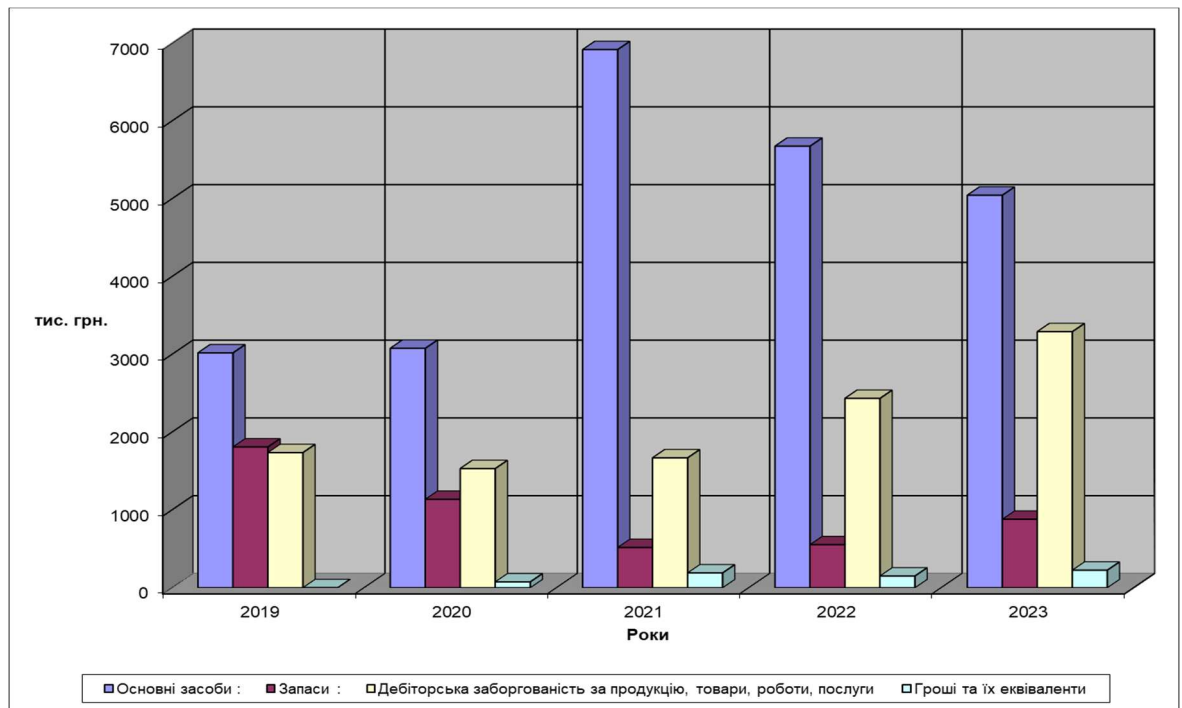

Рисунок 2.1- Використання майна підприємством ТОВ «Аккад» за період 2019 р. до 2023 р.

Дані табл. 2.3 і рис.2.1 показують, що підприємство ТОВ «Аккад» у 2023 р. має тенденцію до зростання оборотних активів порівняно з 2022 р. на 797,3 тис.грн. або 4,92 %. Зростання вартості оборотних активів відбулося за рахунок зростання вартості запасів, що є не бажаним для підприємства та зростання дебіторської заборгованості на 857,5 тис.грн. або 35,22 %. Але у 2022 р. порівняно з 2021 р. спостерігалось зниження вартості оборотних активів на 66,1 тис.грн. або на 0,41 %. Зниження вартості оборотних активів відбулося і у 2021 р. порівняно з 2020 р. на 118,2 тис.грн. або на 0,72 %.

З метою визначення структури використання оборотних активів підприємством ТОВ «Аккад» виконаємо вертикальний аналіз [79] за період 2019 р. до 2023 р. (табл. 2.4).

Таблиця 2.4- Аналіз структури оборотних активів підприємством ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр.

I. Необоротні активи	2019	Структура, %	2020	Структура, %	2021
II. Оборотні активи					
Запаси :	1810,5	9,50%	1137,8	6,94%	518
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1737,6	9,12%	1532,5	9,35%	1670,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0,1	0,00%	9,7	0,06%	480,1
у тому числі з податку на прибуток		0,00%		0,00%	
Інша поточна дебіторська заборгованість	15159,8	79,53%	13286,3	81,05%	12975,9
Поточні фінансові інвестиції		0,00%		0,00%	
Гроші та їх еквіваленти	1	0,01%	75,6	0,46%	190,7
Витрати майбутніх періодів	124,5	0,65%	141,3	0,86%	135,9
Інші оборотні активи	228	1,20%	210,4	1,28%	304,5
Усього за розділом II	19061,5	86,32%	16393,6	84,19%	16275,4
Баланс	22083,3	100,00%	19472,1	100,00%	23193,9
Показники	Структура, %	2022	Структура, %	2023	Структура, %
II. Оборотні активи					
Запаси :	3,18%	553,9	3,42%	880,6	5,18%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	10,26%	2434,5	15,02%	3292	19,36%
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	2,95%		0,00%		0,00%
у тому числі з податку на прибуток	0,00%		0,00%		0,00%
Інша поточна дебіторська заборгованість	79,73%	12565,1	77,52%	12348,5	72,61%
Поточні фінансові інвестиції	0,00%		0,00%		0,00%
Гроші та їх еквіваленти	1,17%	150,9	0,93%	225,8	1,33%
Витрати майбутніх періодів	0,84%	250	1,54%	121,1	0,71%
Інші оборотні активи	1,87%	254,9	1,57%	138,6	0,81%
Усього за розділом II	70,17%	16209,3	74,06%	17006,6	77,12%
Баланс	100,00%	21886,1	100,00%	22053,3	100,00%

Дані табл. 2.4 показують, що найбільша питома вага у вартості активів припадає у 2023 р. на дебіторську заборгованість- 19,36 % та інша поточна дебіторська заборгованість- 72,61 %. Порівняно з 2022 р. дані види

дебіторської заборгованості мали також високі показники- 15,02 % і 77, 52% (рис. 2.2).

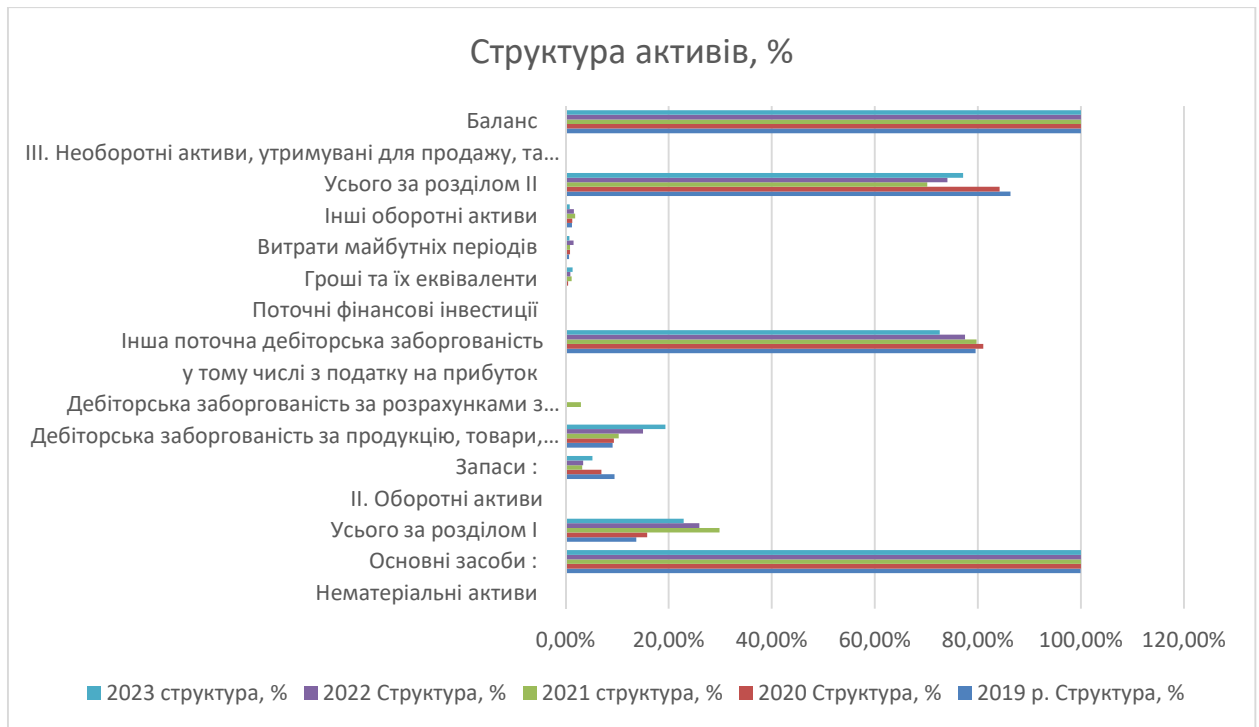

Рис. 2.2 Структура ативів підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр.

Максимізація прибутку може служити модифікованою формою критеріїв результативності його діяльності [79] (табл. 2.5).

Дані таблиці 2.5 показують, що підприємство ТОВ «Аккад» у 2023 р. має збиток і це пояснюється військовими діями, у 2020 р. підприємство мало зниження чистого прибутку порівняно з 2019 р. на 229,6 тис.грн.; у 2021 р. порівняно з 2020 р зниження склало- 144,4 тис.грн. Собівартість реалізованої продукції у 2020 р. зросла порівняно з 2019 р., в той час як у 2021 р. собівартість РП знизилася , а у 2022 р. спостерігалось знову зростання, що призвело до зниження чистого прибутку порівняно з 2020 р., але зростання порівняно з 2021 р. Тож підприємству доцільно аналізувати всі складові зростання результативності діяльності.

Таблиця 2.5- Аналіз прибутковості діяльності підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр.

Показники	Роки				
	2019	2020	2021	2022	2023

Чистий дохід від РП	18784,1	19168,9	17854,2	19846,4	8076,1
Інші операційні доходи	409,1	826,8	1082,2	1162	104,3
Інші доходи			39,6	14,5	
Разом доходи	19193,2	19995,7	18976	21022,9	8180,4
Собівартість РП	-15996,7	-17364,6	-16631,5	-18592,6	-7711,9
Інші операційні витрати	-2558,3	-2228,7	-2023,6	-2166,4	-611,4
Інші витрати	-79,8	-124	-218,6	-153,4	-46,50
Разом витрати	-18634,8	-19717,3	-18873,7	-20912,4	-8369,8
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	558,4	278,4	102,3	110,5	-189,4
Податок на прибуток	-100,5	-50,1	-18,4	-19,9	
Чистий прибуток (збиток)	457,9	228,3	83,9	90,6	-189,4
Показники	Абсолютне відхилення				Середн. абсол. приріст
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
Чистий дохід від РП	384,8	-1314,7	1992,2	-11770,3	-2677,00
Інші операційні доходи	417,7	255,4	79,8	-1057,7	-76,20
Інші доходи	0	39,6	-25,1	-14,5	0,00
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	802,5	-1019,7	2046,9	-12842,5	-2753,20
Собівартість РП	-1367,9	733,1	-1961,1	10880,7	2071,20
Інші операційні витрати	329,6	205,1	-142,8	1555	486,73
Інші витрати	-44,2	-94,6	65,2	106,9	8,33
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	-1082,5	843,6	-2038,7	12542,6	2566,25
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	-280	-176,1	8,2	-299,9	-186,95
Податок на прибуток	50,4	31,7	-1,5	19,9	25,13
Чистий прибуток (збиток)	-229,6	-144,4	6,7	-280	-161,83
Показники	Роки				
	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022	
Чистий дохід від РП	1,02	0,93	1,11	0,41	
Інші операційні доходи	2,02	1,31	1,07	0,09	
Інші доходи			0,37	0,00	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	1,04	0,95	1,11	0,39	
Собівартість РП	1,09	0,96	1,12	0,41	
Інші операційні витрати	0,87	0,91	1,07	0,28	
Інші витрати	1,55	1,76	0,70	0,30	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	1,06	0,96	1,11	0,40	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	0,50	0,37	1,08	-1,71	
Податок на прибуток	0,50	0,37	1,08	0,00	
Чистий прибуток (збиток)	0,50	0,37	1,08	-2,09	

Аналіз результативності діяльності підприємства [80] ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. показав, що у 2022 р. спостерігалось зростання витрат виробництва порівняно з 2021р., 2020 р., 2019 р. (рис. 2.3).

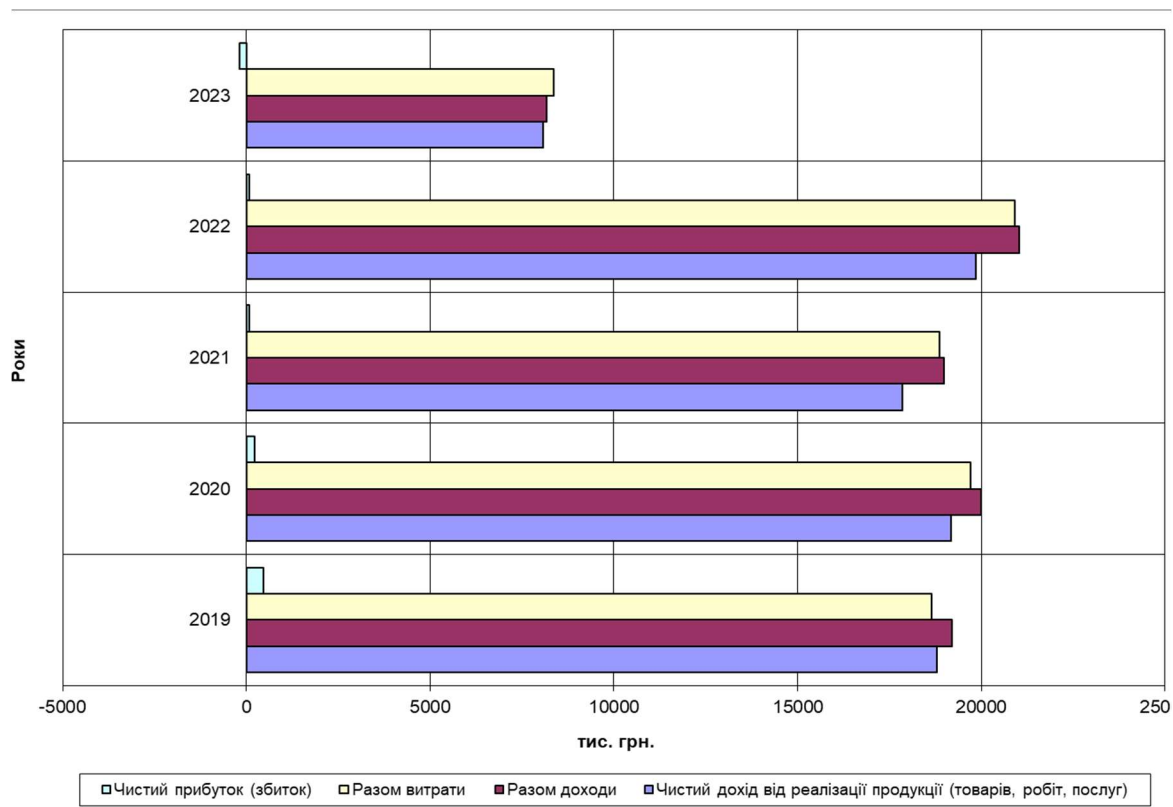

Рисунок 2.3- Динаміка чистого доходу, витрат та фінансового результату підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр.

Рис. 2.3 показує динаміку результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр., з якого видно, що у 2022 р. підприємство мало зростання чистого доходу рлівняно з 2019- 2020 рр. Але значне зростання витрат виробництва призвело до зниження тенденцій до зростання чистого прибутку.

2.3 Обґрунтування доцільності управління результативністю діяльності підприємства ТОВ "Аккад"

Основною основою результативної системи корпоративного управління є повне, достовірне і своєчасне надання інформації керівникам для розробки і прийняття управлінських рішень. Тобто, ми говоримо про необхідність створення і використання діагностичних систем на підприємствах, спрямованих на оцінку і виявлення ретроактивного, поточного і майбутнього стану функції і виявлення проблем і можливостей для прийняття відповідних управлінських рішень, профілактичних або реабілітаційних.

Фінансова діагностика підприємства [81] передбачає оцінку, аналіз і виявлення фінансового становища, тенденцій і перспектив розвитку на основі системи показників для формування структурованої інформаційної бази для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на усунення проблемних моментів і слабких місць або використовувати умови роботи підприємства і можливість зайняти сильну позицію.

Тож, виконаємо аналіз ймовірності банкрутства підприємства [82] ТОВ «Аккад» (табл. 2.6, рис. 2.4). Визначимо ймовірність банкрутства за п'ятифакторною моделлю Альтмана [83]:

$$Z = 1,2 K_{об} + 1,4 K_{нп} + 3,3 K_{р} + 0,6 K_{п} + 1,0 K_{в}, \quad (2.1)$$

де $K_{об}$ – частка оборотних засобів у активах;

$K_{нп}$ – рентабельність активів, обчислена за нерозподіленим прибутком;

$K_{р}$ – рентабельність активів, обчислена за прибутком від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

$K_{п}$ – коефіцієнт покриття за ринковою вартістю власного капіталу, тобто відношення ринкової вартості акціонерного капіталу до короткострокових зобов'язань

$K_{в}$ – віддача всіх активів.

Таблиця 2.6- Розрахунок інтегрального показника підприємства ТОВ « Аккад» за 2019- 2023 рр. за п'ятифакторною моделлю Альтмана

Показники	2019	2020	2021	2022
Коб	0,863	0,842	0,702	0,741
Кнп	0,237	0,273	0,233	0,281
Кр	0,0253	0,014	0,004	0,005
Кп	0,0006	0,0005	0,0005	0,0006
Кв	0,850	0,984	0,77	0,907
Z	2,293	2,415	1,946	2,197

Залежно від значення Z прогнозується можливість банкрутства:
до 1,8 – дуже висока; від 1,81 до 2,7 – висока;
від 2,8 до 2,9 – можлива; понад 3,0 – дуже низька [84].

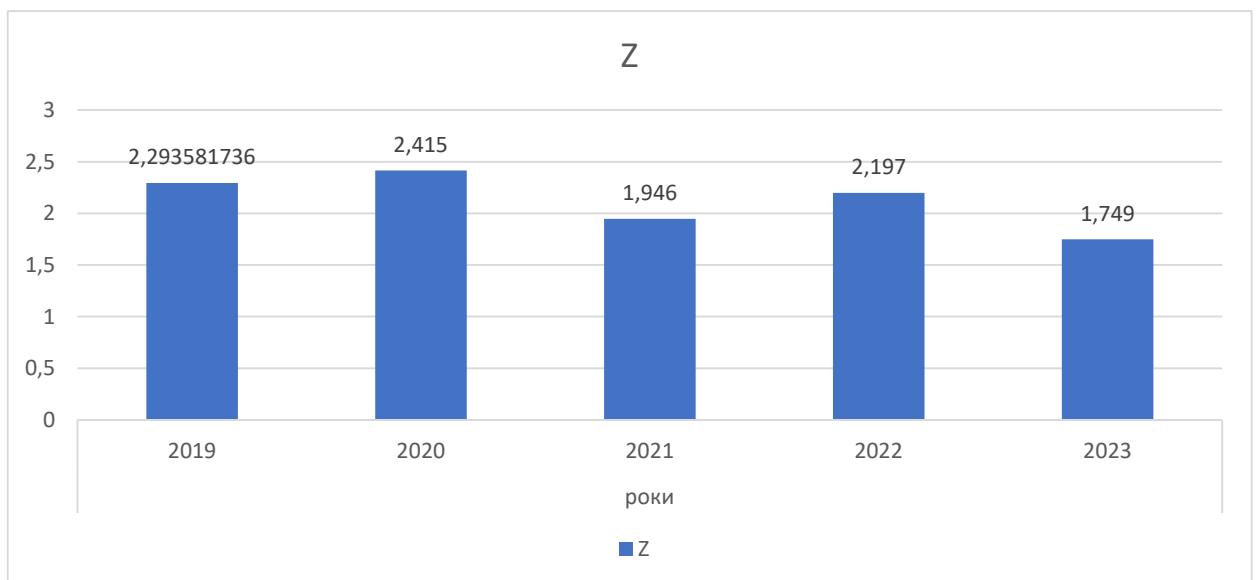

Рисунок 2.4- Визначення ймовірності банкрутства підприємства ТОВ « Аккад» за 2019- 2023 рр. за п'ятифакторною моделлю Альтмана

Дані табл. 2.4 та рис. 2.4 показують, що за п'ятифакторною моделлю

Альтмана підприємство ТОВ «Аккад» у 2019 р. мало Z- показник, який вказував, що ймовірність банкрутства підприємства- можлива. У 2020 р. Z- показник зріс, що вказує на позитивну динаміку, але у 2021 році відбулося значне зниження даного показника, у 2022 р.- зростання Z- показника, але війна внесла свої корективи і спостерігається його зниження.

Виконаємо аналіз ймовірності банкрутства підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2022 рр. за чотирифакторною прогнозною моделлю Таффлера [85]:

$$Z = 0,53 X_1 + 0,13 X_2 + 0,18 X_3 + 0,16 X_4, \quad (2.2)$$

де X_1 – рентабельність короткострокових зобов'язань за операційним прибутком;

X_2 – частка оборотних активів в зобов'язаннях;

X_3 – частка короткострокових зобов'язань в активах;

X_4 – віддача активів.

Таблиця 2.7- Розрахунок інтегрального показника підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за чотирифакторною прогнозною моделлю Таффлера

Показники	2019	2020	2021	2022	2023
X_1	0,034618938	0,02	0,007	0,007	-0,014
X_2	1,132025608	1,159	0,916	1,031	1,186
X_3	0,863163567	0,842	0,702	0,741	0,771
X_4	0,850602039	0,984	0,77	0,907	0,366
Z	0,456977134	0,47	0,372	0,416	0,344

Модель Таффлера передбачає, що якщо величина Z-рахунку більша 0,3, то це свідчить про те, що у фірми непогані довгострокові перспективи, а якщо менша 0,2, то банкрутство більш ніж ймовірно [86].

За моделлю Таффлера видно, що всі Z- показники за 2019- 2023 рр. більше ніж 0,3, що є свідченням непоганих довгострокових перспектив підприємства ТОВ «Аккад» (рис. 2.5).

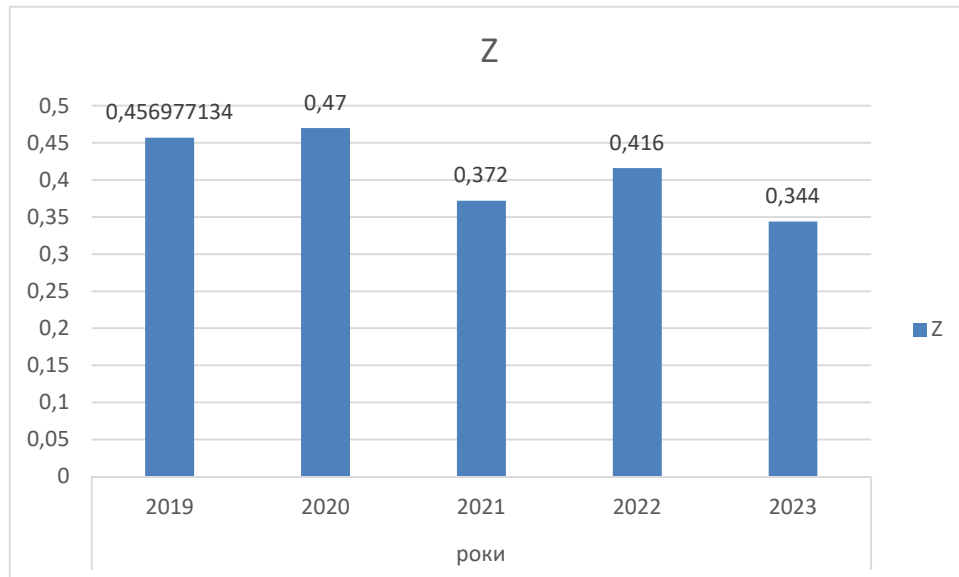

Рисунок 2.5- Визначення ймовірності банкрутства підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за чотирифакторною прогностною моделлю Таффлера

Дані рис. 2.5 показують, що у 2021 р. Z- показник знизився, але знаходився в зоні допустимого діапазону, який не призводить до банкрутства підприємство ТОВ «Аккад». У 2022 р. Z- показник зріс порівняно з 2020 р. на 0,044 п., але у 2022 р. спостерігається зворотній процес, що пов'язано із російсько- українською війною. Тож підприємство, за умови, розробки антикризових заходів, має перспективи працювати результативно.

Вважаємо за доцільне визначити ймовірності банкрутства підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за моделлю Ліса [87]:

$$Z = 0,063X_1 + 0,092X_2 + 0,057X_3 + 0,001X_4, \quad (2.3)$$

де X_1 – частка оборотних засобів в активах;

X_2 – рентабельність активів за операційним прибутком;

X₃ – рентабельність активів за нерозподіленим прибутком;

X₄ – коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу [88].

Таблиця 2.8- Розрахунок інтегрального показника підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за моделлю Ліса.

Показники	2019	2020	2021	2022	2023
X1	0,863163567	0,842	0,702	0,741	0,771
X2	0,025286076	0,014	0,004	0,005	-0,009
X3	0,020735126	0,012	0,004	0,004	-0,009
X4	0,311484464	0,377	0,305	0,392	0,538
Z	0,05819901	0,055	0,045	0,048	0,048

Граничне значення для цієї моделі дорівнює 0,037 [89].

Дані таблиці 2.8 показують, що у період 2019- 2023 рр. підприємство ТОВ «Аккад» має Z- показник, який знаходиться в межах допустимих для фінансової стійкості (рис. 2.6).

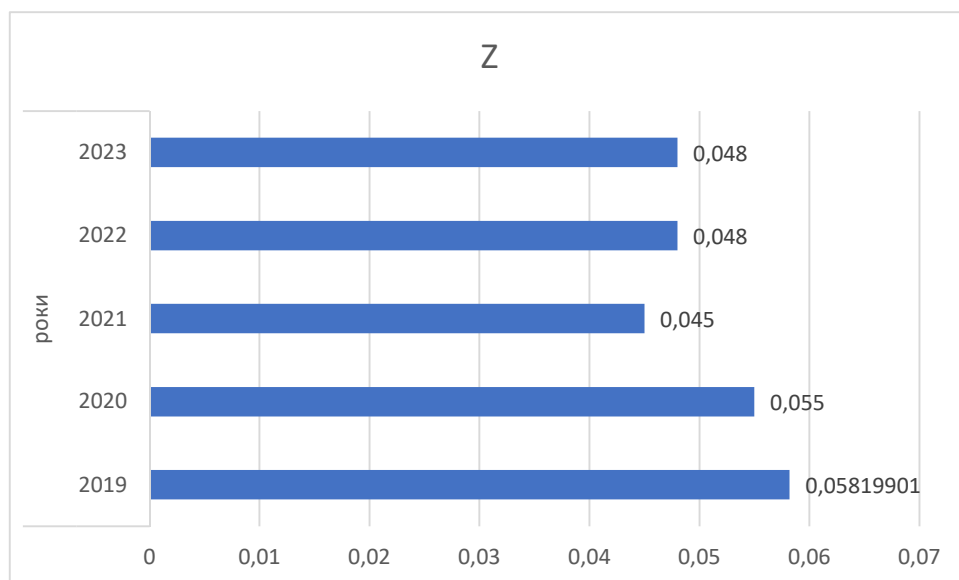

Рисунок 2.6- Визначення ймовірності банкрутства підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за моделлю Ліса.

Дані рис. 2.6 показує стійку тенденцію до забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості.

Розрахуємо інтегральний Z - показник ймовірності банкрутства підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за моделлю Спрінгейта [90]

$$Z = 1,03 X_1 + 3,07 X_2 + 0,66 X_3 + 0,4 X_4, \quad (2.4)$$

де X_1 – оборотний капітал / сукупні активи;

X_2 – (операційний прибуток + відсотки до сплати) / сукупні активи;

X_3 – операційний прибуток / короткострокові зобов'язання;

X_4 – чиста виручка від реалізації / сукупні активи.

При $Z < 0,862$ підприємство є потенційним банкрутом [91].

Таблиця 2.9- Розрахунок інтегрального показника підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за моделлю Спрінгейта

Показники	2019	2020	2021	2022	2023
X_1	0,863163567	0,842	0,702	0,741	0,771
X_2	0,025286076	0,014	0,004	0,005	-0,009
X_3	0,034618938	0,02	0,007	0,007	-0,014
X_4	0,850602039	0,984	0,77	0,907	0,366
Z	1,329776041	1,318	1,049	1,146	0,905

Дані табл. 2.9 показують, що за моделлю Спрінгейта підприємство ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. має позитивні значення Z - показника рис. 2.7.

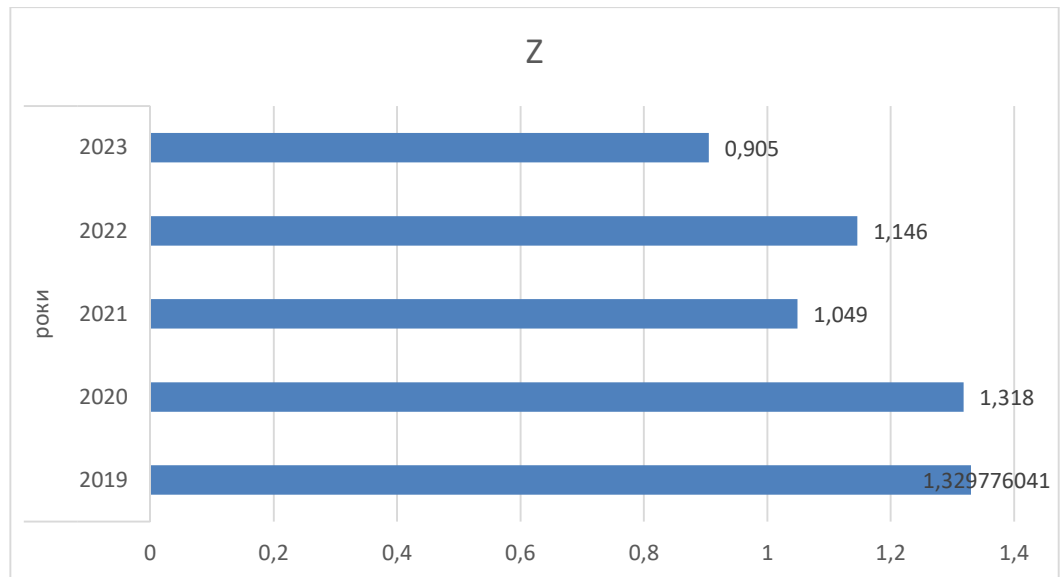

Рисунок 2.7- Визначення ймовірності банкрутства підприємства ТОВ « Аккад» за 2019- 2023 рр. за моделлю Спрінгейта

Інтегральний Z- показник ймовірності банкрутства підприємства за універсальною дискримінантною за функцією моделлю українського дослідника О.О. Терещенка має вигляд [92] :

$$Z = 1,5 K_1 + 0,08 K_2 + 10 K_3 + 5K_4 + 0,3 K_5 + 0,1 K_6 , \quad (2.5)$$

де K_1 - відношення грошових надходжень до зобов'язань;

K_2 - відношення валюти балансу до зобов'язань;

K_3 - відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів;

K_4 - відношення прибутку до виручки;

K_5 - відношення виробничих запасів до виручки;

K_6 - відношення виручки до основного капіталу [93].

Таблиця 2.10- Шкала визначення стану підприємства за моделлю О. Терещенка

Гриничне значення коефіцієнта	Стан підприємства
$0 < Z < 1$	Існує загроза банкрутства
$1 < Z < 2$	Фінансова стійкість порушена
$Z > 2$	Банкрутство не загрожує

Розрахуємо ймовірність банкрутства підприємства ТОВ «Аккад» за 2019-2023 рр. за універсальною моделлю дискримінантної функції українського дослідника О.О. Терещенка (табл. 2.11) [94].

Дані таблиці 2.11 показали, що підприємство ТОВ «Аккад» за 2019-2023 рр. за універсальною моделлю дискримінантної функції українського дослідника О.О. Терещенка має інтегральний Z -показник, який знаходиться в межах 2,0 і у 2019, 2022, 2020 рр. має даний показник на рівні 2,3 та 2,44, у 2021 р.-цей показник був чуть менше і був рівний 1,9, що є свідченням необхідності формування стратегії антикризового управління, яка буде направлена на підвищення дохідності та зниження витрат виробництва. Розрахунки проводилися за допомогою моделей Альтмана, Ліса, Спрінгейта та Терещенка. Жодна з цих моделей не призначена для аналізу підприємств з іноземним капіталом, але вони не дають ґрунтовного аналізу, також не враховують галузеві особливості та не беруться до уваги розмір підприємства.

Таблиця 2.11- Розрахунок інтегрального показника підприємства ТОВ «Аккад» за 2019- 2023 рр. за універсальною моделлю дискримінантної функції українського дослідника О.О. Терещенка (2004 р.).

Показники	2019	2020	2021	2022	2023
K1	1,16	1,36	1,15	1,35	0,59
K2	1,37	1,38	1,49	1,48	1,61
K3	0,02	0,01	0,00	0,00	-0,01
K4	0,02	0,01	0,00	0,00	-0,02
K5	0,10	0,06	0,03	0,03	0,11
K6	0,85	0,98	0,77	0,91	0,37
Z	2,30	2,44	1,99	2,30	0,88

У 2023 р. ми спостерігаємо зниження Z -показника, який є свідченням того, що є загроза банкрутства (рис. 2.8).

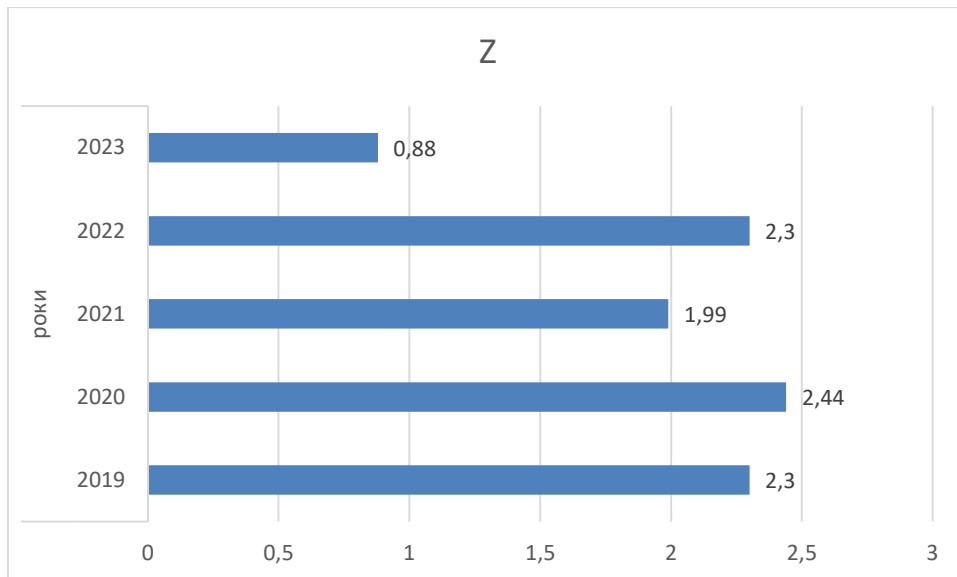

Рисунок 2.8- Визначення ймовірності банкрутства підприємства ТОВ « Аккад» за 2019- 2023 рр. за універсальною моделлю дискримінантної функції українського дослідника О.О. Терещенка (2004 р.)

Проблемами прогнозування ймовірності банкрутства для окремих підприємств є, з одного боку, відсутність загально визнаної методики прогнозування банкрутства, а з іншого боку тим, що існуючі методики орієнтовані насамперед на констатацію факту неплатоспроможності.

Висновки до розділу 2

1. В даний час існує багато моделей для визначення ймовірності банкрутства, кожна з яких має свої переваги та недоліки в практичному застосуванні. Запропонувати правильну методику прогнозування банкрутства самостійно неможливо, тому без модифікації та коригування розглянутих моделей їх ефективне використання в Україні практично неможливе, що зумовлює необхідність розробки та використання науково-технічної комплексної моделі. Вона має практичне значення при формуванні ринкової економічної системи.

2. Використання моделей для діагностики ймовірності неплатоспроможності дозволяє підприємствам отримати дані про фінансовий

стан за обмеженою кількістю показників та попередити загрозу кризи. Однак воно не вказує на причини та, які фактори вплинули на зміну рівня фінансової стійкості, а також не дає інформації щодо подальшого розвитку підприємства.

3. Результати діагностики фінансово-економічного стану досліджуваних підприємств за вищезазначеними методиками є суперечливими як узагальнені дані. В цілому, хоча результати розрахунків показали, що не існувало загрози фінансової кризи на підприємстві ТОВ "Аккад" у 2019- 2021 рр., 2022 рік показав, що найбільшою загрозою для економіки України, як і будь якої іншої держави, є війна. Основною проблемою при застосуванні та перевірці зарубіжних та вітчизняних моделей на практиці є відсутність офіційної інформації про неплатоспроможність підприємств, яка могла б підтвердити або спростувати достовірність моделей.

4. Тому після комплексного аналізу фінансового стану компанії та розрахунку ймовірності банкрутства варто також використовувати якісний аналіз, вивчити тенденції її розвитку, обґрунтовано оцінити вагу моделі та заздалегідь виявити її недоліки та переваги. Адже в період з 2019 по 2021 рік компанія здійснювала свою фінансово-господарську діяльність в сприятливих умовах, у 2022- 2023 рр. незважаючи на загрозу неплатоспроможності підприємство здійснює свою діяльність. Незважаючи на це, компанія з кожним роком збільшувала обсяги перевезень за контрактом і залишається лідером у секторі. Загалом, вся транспортна галузь в Україні перебуває в кризовому стані, частково через відсутність належної державної підтримки. У цьому контексті слід зосередитися на відновленні повноцінної реалізації як загальнодержавних, так і місцевих програм. Окрім звернення до влади з проханням про допомогу та регулювання ринку, необхідна також розробка відповідних законопроектів.

5. Важливим напрямком покращення результативності діяльності та фінансового стану підприємств є його прогнози. Моделі, використані в роботі, досить широкі, які циркулюють не лише в Україні, а й у зарубіжному

досвіді. Однак вони мають недоліки і переваги. Передбачити банкрутство неможливо, використовуючи одну модель недостатньо. Щоб сформулювати прогнози щодо результативності діяльності необхідно комплексне використання та пристосування до використання у вітчизняних реаліях. Тож, загальний аналіз результативності діяльності підприємств в Україні проводиться кваліфікованими експертами.

6. Уникнення неплатоспроможності підприємства та своєчасне виявлення загроз фінансовій безпеці можливе шляхом постійного моніторингу діяльності підприємств. Здійснення моніторингу передбачає безперервну діагностику стану підприємства та виявлення загроз і майбутніх пріоритетів. Він полягає у виявленні загроз та пріоритетів подальшого розвитку.

3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Проблематика розвитку та можливості забезпечення результативності діяльності підприємства

Механізми забезпечення результативності сучасних підприємств та безпеки їх функціонування мають бути побудовані таким чином, щоб вже на ранній стадії можна було ідентифікувати та використовувати результати аналізу в процесі управління діяльністю підприємства в результаті систематичних перевірок за свідомо введеними функціональними складовими.

Деякі дослідники, які вивчають проблему забезпечення результативності підприємств, у своїх працях використовують такі терміни: "слабкі сигнали", "симптоми", "симптомокомплекси" та "синдроми".

Слабким сигналом науковці вважають ранню і неточну вказівку на проблему, що призводить до кризової ситуації.

Діагностика забезпечення результативності неможлива без безперервного моніторингу, тобто системи постійного спостереження за процесами і тенденціями у зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства з метою своєчасної оцінки умов, що виникають.

Діагностика є складовою управління та планування діяльності підприємства і складається з декількох етапів. Колектив науковців [95] вважає, що для висловлення діагнозу результативності підприємства необхідні наступні етапи (рис. 3.1).

Зазначимо, що цикл діагностика фінансового стану підприємства складається з таких функціональних блоків: 1) моніторинг; 2) експрес-діагностика; 3) базова діагностика; 4) заключна діагностика.

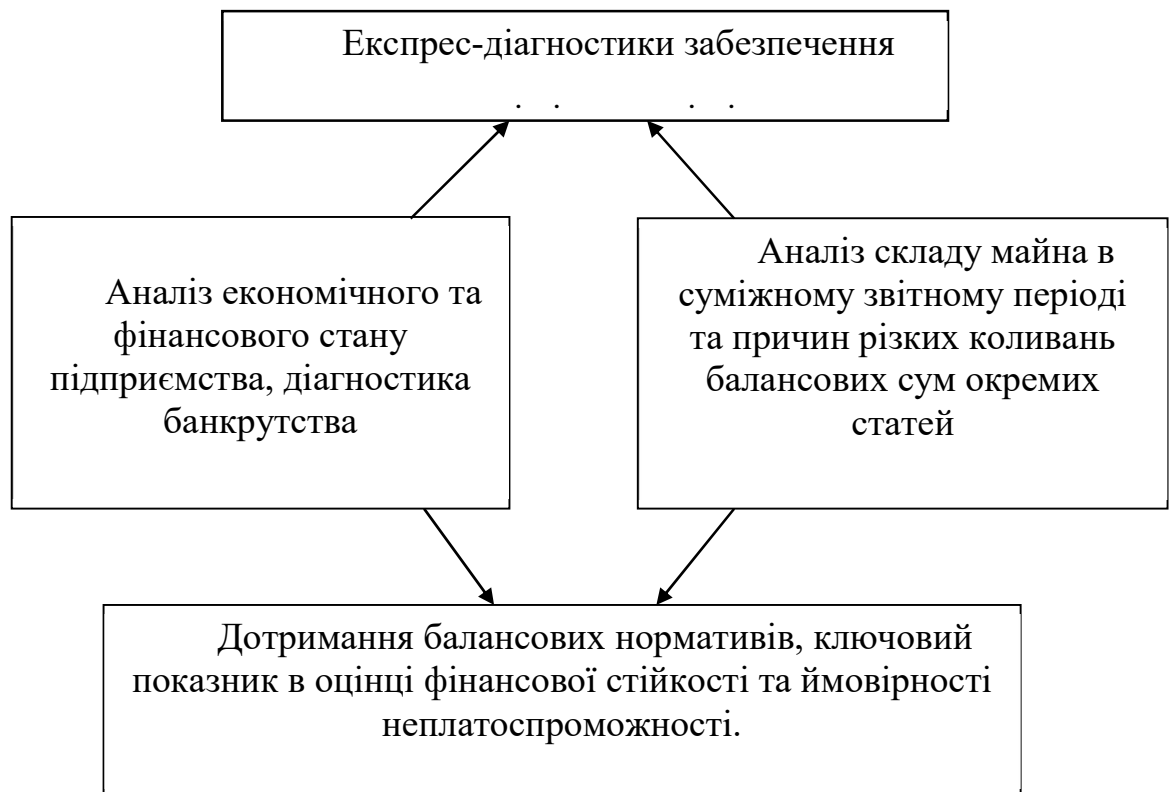

Рисунок 3.1- Схема експрес-діагностики забезпечення результативності діяльності підприємства

Розроблено автором на основі [97, 98, 99]

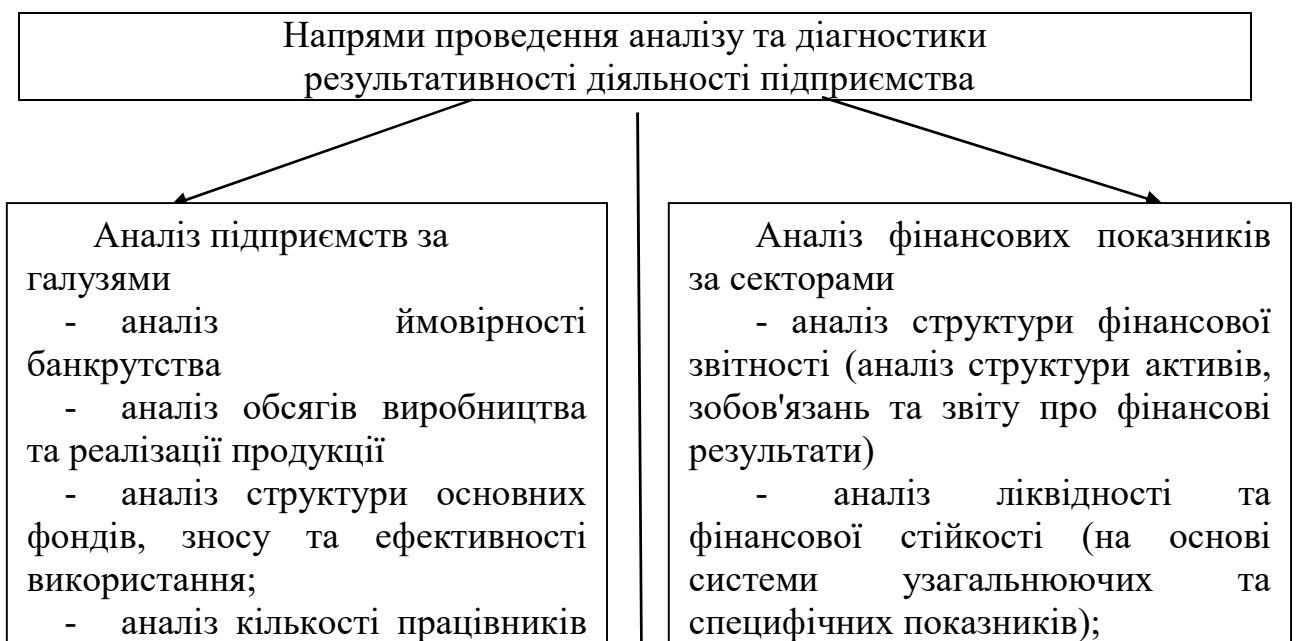
Моніторинг фінансового стану - це етап постійного спостереження за фінансовою кризою підприємства. На цьому етапі відбувається збір інформації за "слабкими сигналами", що надходять як із зовнішнього, так і з внутрішнього середовища, накопичуючи дані, необхідні для швидкої діагностики результативності діяльності підприємства [100].

Експрес-діагностика результативності діяльності підприємства – попередній етап виявлення фінансової кризи підприємства, оцінки ступеня її тяжкості та її виду.

Фундаментальне дослідження аналізу результативності діяльності підприємства – етап поглибленого аналізу фінансового стану підприємства, уточнення ступеня тяжкості і виду кризи, виявлення її причин.

Під експрес-діагностикою розуміють систему взаємопов'язаних показників, які описують ефективність діяльності підприємства з точки зору відповідності тактичним бізнес-цілям підприємства. Показники експрес-діагностики включають лише оціночні значення, розраховані на основі фінансової звітності підприємства [101].

Пропонуємо ключові напрямки аналізу та діагностики результативності діяльності підприємства подано на рис. 3.2.

Використання аналізу результативності в процесі управління та планування

Рисунок 3.2- Основні засади здійснення аналізу та діагностики результативності діяльності підприємства

Розроблено автором на основі [102, 103, 104, 105]

На етапі здійснення аналізу та діагностики результативності діяльності підприємства досягаються такі цілі:

1. "Формування системи показників ефективності господарської діяльності підприємства має бути:

- створити передумови для виявлення резервів зростання ефективності;
- відобразити витрати на всі види ресурсів, споживаних підприємством.

Узагальнюючи методологічний підхід вченого до аналізу результативності підприємства [106; 107; 108; 109; 110; 111; 112], ми вважаємо, що варто проводити такий аналіз за групою узагальнених та часткових показників, а саме:

1) узагальнити показники результативності підприємства (рентабельність підприємства, рентабельність продажів, рентабельність продукції, рентабельність капіталу, рентабельність активів, темпи зростання виробництва і реалізації продукції, виробництво і реалізація продукції на 1 грн витрат, зниження собівартості на 1 грн товарної продукції, закриття 1 грн

витрат, частка ринку, задоволення потреб ринку і т. д.);

2) часткові показники результативності підприємства: показники ефективності використання персоналу (продуктивність праці в перерахунку на розвитку і трудомісткості, темп зростання продуктивності праці, вивільнення персоналу, економія робочого часу, плинність кадрів, внесок у заробітну плату, коефіцієнт ефективності використання робочого часу, середньомісячна заробітна плата рівня по штату, економія заробітної плати фонди тощо);

3) показники результативності використання фінансових ресурсів (коефіцієнти фінансової стійкості, фінансової стійкості, фінансового ризику, ліквідності і платоспроможності, обсяг капітальних вкладень, рентабельність інвестицій, термін окупності тощо);- показники ефективності використання основних засобів (рентабельність активів, прибутковість за активами ефективної частини основних засобів, капіталомісткості, коефіцієнту достатності капіталу, рівню придатності основних засобів, виручці фондів основних засобів); -показники ефективності використання оборотних коштів - оборотність активів в цілому і окремих його компонентів, коефіцієнт завантаження поточних активів. активів, тривалість ротації одного з оборотних активів, рентабельність оборотних активів, вивільнення оборотних активів, збільшення фінансових результатів за рахунок прискорення ротації оборотних активів);

4) показники результативності використання матеріальних ресурсів (матеріаломісткість, матеріальний випуск, матеріальні витрати на 1 грн проданої продукції, економія/розтрата матеріальних витрат, частка перероблених відходів тощо);

5) показники якості продукції (частка продукції, що відповідає світовим і вітчизняним зразкам, частка бракованої продукції, втрати через дефекти, економічний ефект від поліпшення якості продукції тощо). Сформувані надійну і всеосяжну інформаційну базу для раціональної, результативної, дієвої і гнучкої системи управління ресурсами підприємства і послужити відправною точкою для розробки і впровадження дієвих механізмів

підвищення ефективності підприємницької діяльності; - забезпечити розробку і реалізацію довгострокового планування, стратегічних і тактичних заходів на підприємствах, спрямованих на підвищення ефективності, конкурентоспроможності та рівня економічного розвитку своєї діяльності, господарюючі суб'єкти, а також їх ІТ домоглися подальших успіхів функціонування.

2. Таким чином, крім того, аналіз результативності підприємства є важливим і необхідним інструментом для визначення поточного рівня, вивчення резервів підвищення ефективності діяльності суб'єкта і формування конкретного і відповідного інструменту для збільшення кінцевих фінансово-економічних результатів.

3.2 Управління результативністю діяльності підприємства на засадах вдосконалення його бізнес-процесів

Результативність є важливим аспектом в управлінні та вдосконаленні бізнес-процесів на будь-якому підприємстві, що відображає результати бізнес-процесів та характеризує компетентність бізнес-процесів. Огляд та аналіз досліджень, присвячених оцінці ефективності бізнес-процесів, показує, що більшість розробок у цій сфері було здійснено стосовно систем управління, заснованих на процесному підході.

Для того щоб управляти бізнес-процесами, необхідно регулярно проводити оцінку результативності, під якою розуміється сукупність дій, що дозволяють виявити динаміку і тенденції зміни тимчасових показників, характеризує результати економічної, управлінської, екологічної та соціальної діяльності [113]. Метою оцінки ефективності бізнес-процесу є отримання об'єктивних даних про стан бізнес-процесу, ступеня ефективності бізнес-процесу, встановлення взаємозв'язків між бізнес-процесами в галузі, уточнення процесної моделі підприємства. Необхідними даними для оцінки результативності є звіти, аналізи, резюме тощо. Формою для реєстрації

результатів може бути замовлення, доручення або план відповідно до певної формою і структурою.

Отже, при оцінці результативності необхідно виявляти можливості та напрямки розвитку підприємства, створювати нові продукти, з питань диверсифікації, взаємодії бізнес-процесів управління ефективністю - це процес управління стратегією підприємства з використанням повністю інтегрованої системи методології поліпшення бізнесу. Управління продуктивністю включає в себе методології, вимірювання, процеси, програмні засоби і системи управління діяльністю підприємства. Для управління бізнес-процесами необхідно вибрати і обґрунтувати кількісні критерії оцінки їх ефективності, оскільки вони є важливими факторами, що дозволяють визначити рівень досягнення цілей бізнес-процесу, ступінь реалізації запланованих завдань і ступінь досягнення запланованих результатів. Це робиться для того, щоб вибрати найбільш оптимальний варіант поліпшення показників ділової активності.

При відсутності ефективних заходів з підтримки рівня показників ефективності практично для всіх бізнес-процесів він має тенденцію до зниження. Питання, що стосуються ефективності наших бізнес-процесів, необхідно розглядати з двох точок зору.

По-перше, зсередини розгляньте бізнес-процес як самостійну систему і віддайте перевагу факторам, що забезпечує його ефективність.

По-друге, з боку розгляньте бізнес-процеси як елемент більш складної системи (підприємства) і зверніть увагу на фактори, що впливають на ефективність роботи підприємства.

Таким чином, вдосконалення бізнес-процесів - це безперервна діяльність, яка включає підвищення продуктивності бізнес-процесу, скорочення часу та/або вартості бізнес-процесу та покращення його якості.

Одним з найбільш ефективних і недавно визнаних інструментів поліпшення бізнес-процесів є бенчмаркінг, суть яких полягає в пошуку підприємства, що мають найкращі результати в певній сфері діяльності, для їх

детального вивчення. Дослідження кращих бізнес-процесів вивчає механізми функціонування бізнес-процесів і порівнює їх показники з результатами аналогічних процесів вашого підприємства, отримані шляхом еталонного порівняння, адаптуються і впроваджуються для бізнес-процесів [114].

Будь-який бізнес-процес може бути охарактеризований критеріями ефективності, які враховують різні види корпоративної діяльності. В рамках сучасних концепцій управління оцінка ефективності процесу є пріоритетною, оскільки є основною основою діяльності підприємства і дозволяє прогнозувати результати управлінських рішень.

Для того щоб вирішити задачу управління бізнес-процесами підприємства, необхідно розробити відповідну методологію, що дозволяє оцінити ступінь досягнення цілей і завдань бізнес-процесу, використовуючи систему критеріїв, які в сукупності описують різні аспекти діяльності. Незважаючи на велику кількість розробок з оцінки ефективності підприємницького процесу, наукові проблеми, що визначають методи та інструменти його вивчення, досі не вирішені, і належним чином продемонстрована система критеріїв для його оцінки не створена. Найбільш поширеними підходами до визначення ефективності бізнес-процесу є:

- проведення внутрішніх аудитів; -аналіз запланованих і завершених заходів;
- оцінка операційних витрат на процес; - визначення задоволеності зацікавлених сторін.

Проводити внутрішній аудит. Аудит в основному використовуються для визначення ступеня відповідності вимогам системи менеджменту. Дані, отримані в ході аудиту, використовуються для оцінки ефективності системи і виявлення можливостей для її поліпшення. В ході аудиту визначається відповідність регламенту бізнес-процесу [115].

Провівши внутрішній аудит, ви можете:

- переконатися в тому, що функціональність бізнес-процесу відповідає встановленим вимогам;

- визначте причину суперечності, підтвердіть виконання коригувальних дій;

- визначте шляхи подальшого поліпшення бізнес-процесів. Аналіз запланованих і завершених заходів.

Під час цього аналізу фактичні показники ефективності порівнюються із запланованими. Оцінка витрат на функціонування бізнес-процесів. Результативність і результативність процесу визначається на основі показників результативності та результативності процесу. Показники ефективності характеризують ступінь досягнення цілей процесу і запланованих результатів, а показники ефективності відображають те, як оптимізуються ресурси і усуваються втрати при досягненні бажаних результатів.

У той же час, для того щоб оцінити результативність процесу, при оцінці результативності необхідно використовувати показники, що характеризують економічні показники. Ці показники для кожного процесу встановлюються залежно від мети процесу. Після визначення характеристик процесу та побудови моделі процесу необхідно визначити та класифікувати вартість процесу.

Щоб визначити результативність процесу, потрібно знати витрати та переваги цього процесу. Підприємство отримало в результаті функціонування цього процесу порівняння результатів з витратами буде показником ефективності процесу. У той же час, чим він більший, тим ефективнішим буде процес (критичне значення показника ефективності дорівнюватиме 1, а якщо ефективність менше або дорівнює 1, то процес буде неефективним). Проте, при такому підході складно визначити прибуток підприємства, отриману в результаті функціонування єдиного процесу, тому рішення про задоволення зацікавлених сторін необхідно реалізувати на практиці. Проведення дослідження задоволеності дозволяє побачити і зрозуміти основні проблеми підприємства, і на цій основі розробляються необхідні коригувальні дії і заходи щодо підвищення якості бізнес-процесів.

Дані аналізу показали, що навіть в умовах російсько- української війни в умовах складної ситуації, вітчизняні підприємства продовжують поступово нарощувати своє майно, вдосконалювати технологічну базу, розширювати асортимент продукції (робіт та послуг), підвищувати її якість та освоювати нові ринки збуту, тим самим зміцнюючи соціально-економічний та технологічний потенціал України, що є свідченням високого рівня їх потенціалу.

Крім того, Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і створення зони вільної торгівлі продовжить збільшувати експортний потенціал України на європейському ринку, заявив голова Представництва ЄС в Україні з питань торгівлі та Європи Альберто Фернандес-Дієс на конференції, присвяченій створенню зони вільної торгівлі, що відбулася в Києві підкреслив, що Україна вже реалізує переваги доступу до внутрішнього ринку ЄС. В Угоді є кілька положень, які дозволяють Україні отримати від цього вигоду. «Що стосується самого вступу, то це політичний процес. Він базується на регуляторних питаннях. На різних секторальних зустрічах ЄС обговорює з Україною, як його покращити. Це також перший рік, коли Україна включена до звіту ЄС, який зазвичай публікується у жовтні» [116]. Український центр європейської політики (УЦЕПД) опублікував дослідження "Україна та Угода про асоціацію: моніторинг виконання наприкінці 2014-2022 років", підготовлене командою з 30 незалежних експертів.

Перш за все, необхідно вирішити кілька проблем і протиріч, які стоять на шляху вільного доступу вітчизняної продукції на світовий ринок. Серед них заслуговують на увагу наступні:

- тенденція до збільшення сировинної складової в експорті;
- складність доступу українських компаній на світовий ринок через протекціоністські заходи, що вживаються багатьма країнами для захисту власних ринків; та
- недостатній розвиток систем сертифікації та контролю якості продукції, що експортується, в умовах підвищення вимог на світовому ринку

не тільки до науково-технічних параметрів, але й до споживчих та екологічних характеристик продукції;

- відсутність у більшості вітчизняних підприємств досвіду та знань для виходу на світовий ринок, низький рівень маркетингової діяльності та відсутність узгоджених дій;

- недостатнє інвестування перспективних експортоорієнтованих проектів за рахунок внутрішніх та зовнішніх ресурсів;

- російсько- українська війна призвела до низького міжнародного кредитного рейтингу України, яка обмежує можливості доступу до іноземних інвестицій та фінансування для розвитку українського експорту.

Тож, одним із напрямків, що впливають на результативність діяльності підприємств, є підвищення технологічного рівня виробництва. Це означає: підвищення рівня механізації та автоматизації виробничих процесів; удосконалення технології виробництва і технічного оснащення; підвищення якості продукції; зміну технічних і конструктивних характеристик продукції; впровадження нових видів; поліпшення використання сировини, матеріалів, напівфабрикатів, палива та енергії.

При цьому, важливим напрямком підвищення результативності діяльності є підвищення використання трудових ресурсів, яке базується на двох принципах:

- екстенсивний - збільшення часу безвідмовної роботи за рахунок скорочення простоїв, запуску невикористаного обладнання, збільшення коефіцієнтів змінності в масштабах країни та скорочення часу на ремонт;

- інтенсивний - поліпшення використання машин і устаткування в одиницю часу за рахунок впровадження прогресивних технологічних процесів, про що ми зазначали вище.

Перехід до ринкових відносин вимагає змін у державній інвестиційній політиці з метою посилення впливу на інвестиційний процес за допомогою ринкових регуляторів. З метою впровадження результатів науково-технічного прогресу у виробництво, інвестиції повинні спрямовуватися переважно на

реконструкцію і технологічний капітальний ремонт діючих виробничих потужностей, збільшення частки витрат на діючу частину основних фондів.

3.3. Формування стратегії забезпечення результативності діяльності підприємства

В умовах російсько- української війни особливого значення набуває проблема використання нової функції управління промисловими підприємствами - функції прогнозування та формування стратегії забезпечення результативності діяльності підприємства. Заслужують на увагу розроблена система прогнозування і модель прогнозування технологічного та організаційного розвитку, а також методологія і методика моделювання взаємопов'язаної стратегії розвитку технологічної, організаційної та організаційно-економічної системи підприємства, що забезпечить високий рівень результативності діяльності підприємства.

Основними питаннями, які необхідно вирішити в процесі забезпечення результативності діяльності організаційно-економічної системи підприємства, є:

- визначення моделі управління власністю підприємства та його структурних підрозділів;
- налагодження систем обліку витрат і результатів діяльності; та
- управління внутрішньофірмовим ціноутворенням та розподілом результатів діяльності.

Цілями стратегії забезпечення ефективності діяльності підприємств є:

- забезпечення ліквідності та платоспроможності підприємства на основі оптимального співвідношення власних і позикових коштів;
- забезпечення належного рівня рентабельності, достатнього для прибуткової діяльності та задовольняти всі потреби підприємства у здійсненні його основної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Для цього держава повинна задекларувати, що головною метою є боротьба з інфляцією шляхом регулювання макроекономіки та підтримки національного виробництва. Для цього необхідно:

- встановити систему економічних та фінансових показників на всіх рівнях та підтримати базові галузі економіки;

- створити умови, які дозволять підприємствам самостійно залучати практично відсутній оборотний капітал;

- знизити облікову ставку НБУ до світового рівня та запровадити державні гарантії за кредитами, що надаються окремим підприємствам;

- вжити ефективних заходів для різкого скорочення неплатежів за ринковими фінансовими інструментами, такими як комерційні кредити, векселі та чеки;

- змінити податкову систему для стимулювання виробництва та інвестицій;

- впровадити стратегію управління фінансами. Під стратегією управління фінансами розуміють сукупність напрямів, критеріїв та основних принципів, спрямованих на підвищення фінансової стійкості підприємства. Для реалізації стратегії необхідно розробити певні програми та плани її реалізації як розгорнуту в часі послідовність певних кроків, спрямованих на вирішення конкретних оперативних завдань. При розробці плану слід якомога повніше враховувати фінансові інструменти, що використовуються для досягнення конкретних завдань та аналізу результатів: операційний та фінансовий леверидж, аналіз фінансової стійкості, точка беззбитковості, бюджетування та фінансовий стан;

- після закінчення кожного кварталу слід проводити детальний фінансовий аналіз за всіма ключовими показниками;

- визначити ступінь ліквідності і платоспроможності підприємства.

Запропоновано методикку формування стратегії забезпечення результативності діяльності підприємства з урахуванням операційного,

інвестиційного та фінансового циклу. Роль, яку виконують грошові кошти в процесі розвитку кожного виду діяльності підприємства, відображає рис. 3.3.

Стратегія забезпечення результативності діяльності підприємства найбільш повно проявляється в його функціях:

1. Стратегічне планування управління. Тут вирішуються питання, пов'язані з майбутнім розвитком підприємства з урахуванням науково-технічних досягнень, зміни ринкових умов та інші фактори, які можуть вплинути на виробництво та продаж продукції підприємства.

2. Функція організації управління підприємством. Це завдання спрямоване на пошук найбільш раціональної системи управління підприємством та підвищення результативності роботи всіх управлінських ланок і системи в цілому.

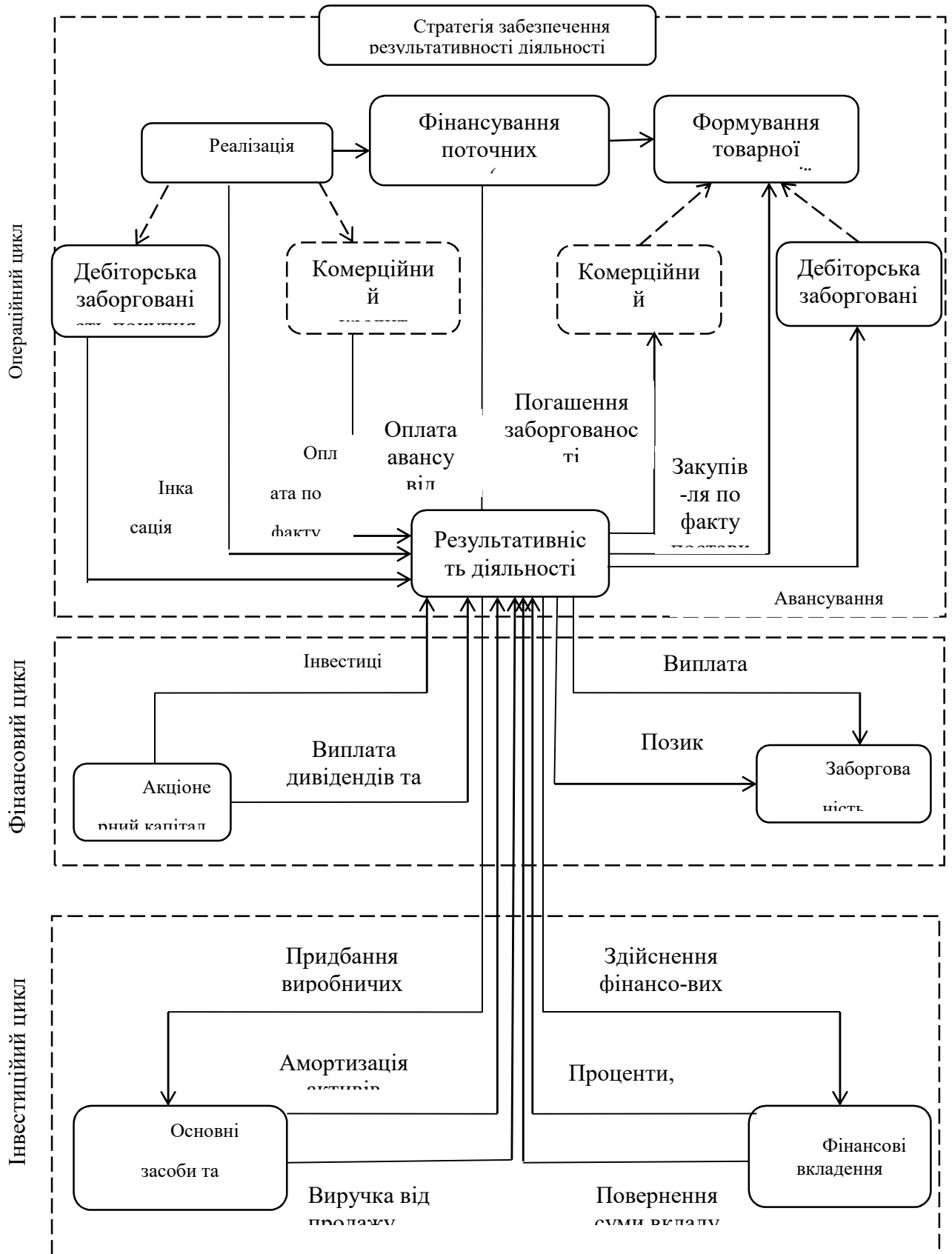

Рисунок 3.3- Формування стратегії забезпечення результативності діяльності підприємства

Розроблено автором на основі [117, 118]

3. Координаційна функція. Її завданням є забезпечення органічної інтеграції всіх підрозділів з метою продуктивного використання потенційних ресурсів підприємства з метою максимізації прибутку.

4. Функція управління персоналом: управління працівниками, контроль за їх професійним розвитком, створення умов і стимулів для повного використання ними свого потенціалу. Ця функція покладена на відділ кадрів підприємства.

Маркетинг також є частиною системи управління підприємством. Маркетинг потребує ретельного аналізу процесів, які будуть відбуватися на ринку, з метою прийняття бізнес-рішень. У ситуаціях, коли пропозиція товарів перевищує попит, доцільно врахувати нові можливості для розширення виробництва і збуту вироблених товарів. Маркетинг перетворився на науку про дослідження ринку і методи стимулювання попиту на продукцію, що виробляється компаніями.

Поява маркетингу зумовлена об'єктивними потребами високорозвиненої бездефіцитної економіки. Маркетинг стає необхідним, коли ринок насичується товарами і виробництво не може розвиватися, не знаючи попиту на той чи інший вид продукції.

Основним завданням стратегічного маркетингу є пошук так званих ринкових "ніш". Це означає можливість продажу продукції зі специфічними функціональними та споживчими характеристиками в межах певного сегмента ринку, тобто продукції, орієнтованої на певну групу споживачів, що дає підприємству значну перевагу над конкурентами (сегмент визначається як частина загальної структури товарообміну, в якій певна частина ринку займає певне місце в реалізації товару). певну частку в реалізації товару).

У процесі розробки маркетингової стратегії вирішуються три основні завдання:

1. Вибір сегмента ринку, на якому працює підприємство
2. Визначення основних шляхів і засобів забезпечення високої конкурентоспроможності своєї продукції.

3. Визначаються оптимальні умови діяльності підприємства на даному ринку на основі прогнозів майбутнього попиту.

Вивчення маркетингового досвіду є важливим для української економіки. Адже досвід країн з розвинутою ринковою економікою у вивченні споживчого попиту та шляхів його задоволення навіть в ринкових умовах є важливим і зараз, і в майбутньому. У сьогоденній економічній ситуації підприємства змушені займатися маркетингом. До цього їх змушує конкуренція і боротьба за виживання.

В процесі формування стратегії забезпечення результативності діяльності, згідно з проведеними розрахунками, доцільно запропонувати наступні заходи, а саме:

1) підприємство має можливість покращити свій фінансовий стан за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів; 2) підприємство має можливість покращити свій фінансовий стан за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів; 3) підприємство має можливість покращити свій фінансовий стан за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів; 4) підприємство має можливість покращити свій фінансовий стан за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів.

Покращення фінансового стану. Збільшення доходів відбудеться, якщо:

- i) фінансове становище підприємства покращиться за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів;
- ii) фінансове становище підприємства покращиться за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів;
- iii) фінансове становище підприємства покращиться за рахунок зменшення витрат та збільшення доходів.

Необхідно вжити заходів:

- збільшити обсяг доходів від основної діяльності;
- продати частину основних засобів, які не беруть активної участі у виробництві; або
- рефінансування дебіторської заборгованості;
- переведення боргів у ліквідні оборотні активи.

Рефінансування здійснюється через такі операції, як факторинг та форфейтинг;

2) зменшення відтоку капіталу може бути здійснено з наступних причин:

- зниження виробничих витрат;
- зменшення накладних витрат підприємства, які безпосередньо фінансуються з прибутку підприємства; та

- зменшення накладних витрат підприємства;

3) мобілізація нерозподіленого прибутку. До таких заходів відносяться:

- реструктуризація активів;
- комплекс заходів, спрямованих на зміну складу і структури активів балансу;

- перетворення наявних у підприємства матеріальних і фінансових активів у грошові кошти, що підлягають конвертації в грошові кошти;

4) виявлення прихованих резервів, тобто тієї частки капіталу, яка не відображена в балансі;

5) пошук оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом%;

5) пошук оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом.

Оптимізація ліквідності підприємства здійснюється за допомогою таких операційних механізмів

Фінансова стабілізація - з одного боку, зменшення фінансових зобов'язань, а з іншого - оптимізація ліквідності.

Система заходів, спрямованих на зменшення фінансових зобов'язань, з одного боку, і збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання, з іншого- фінансова стабілізація;

б) При розробці поточних і довгострокових фінансових планів слід враховувати зовнішні фактори, які можуть спричинити кризові явища на підприємствах.

Необхідно враховувати загальний стан економіки країни, ймовірність інфляції, коливань на фондовому та валютному ринках. Необхідно здійснювати моніторинг стану фінансових ринків країни;

7) Необхідно враховувати внутрішні фактори, які можуть призвести до неплатоспроможності. До них відносяться розробка ефективних маркетингових стратегій, покращення управління виробництвом, постійне навчання працівників та заохочення до такого навчання, а також диверсифікація.

Постійне навчання працівників та їх заохочення; диверсифікація асортименту продукції компанії; інноваційний розвиток;

8) підвищення якості та конкурентоспроможності продукції та послуг, що виробляються; та

9) прискорення впровадження результатів НТП у практичну діяльність підприємств;

10) здійснення заходів щодо вдосконалення поточної основної діяльності підприємств.

Забезпечити підвищення результативності, раціональне та ефективне використання природних і сировинних ресурсів можливо у випадку: підвищити продуктивність праці та знизити зарплатомісткість кінцевої продукції; знизити загальну ресурсоемність діяльності підприємства.

Висновки до розділу 3

1. Результати нашого аналізу результативності дуже важливі для уточнення поточної ситуації та раціонального визначення наших майбутніх стратегічних та тактичних планів. Організація якісного аналізу результативності діяльності підприємства полягає в: раціональності, що забезпечує належний рівень ефективності діяльності підприємства шляхом забезпечення результативності всіх бізнес - процесів; виявленні резервів і напрямків підвищення ефективності функціонування господарюючого

суб'єкта; визначенні методів його підвищення. модернізація і капіталізація для забезпечення економіки, в тому числі інноваційного розвитку підприємства.

2. З метою управління результативністю діяльності підприємства вважаємо за доцільне вдосконалити його бізнес-процеси. Для підвищення результативності бізнес-процесів підприємств рекомендується зосередитися на таких підходах, як аналіз запланованих і завершених заходів і визначення задоволеності зацікавлених сторін. У той же час ці підходи слід розглядати більш глибоко за допомогою надійних інструментів, що враховують особливості бізнес-процесів, для визначення ступеня досягнення поставлених цілей і рівня виконання зобов'язань перед внутрішніми і зовнішніми споживачами у вигляді відповідності вимогам.

3. В Україні існує необхідність забезпечення послідовності, цілеспрямованості, своєчасності та адаптивності прийняття рішень на всіх етапах життєвого циклу підприємства. Збільшення кількості збиткових підприємств підтверджує необхідність запровадження налагодженого антикризового управління, що складається з низки взаємопов'язаних етапів, які дозволяють покращити фінансово-економічні показники діяльності, розробити шляхи підвищення фінансової стійкості та конкурентоспроможності, усунути негативні наслідки фінансової кризи та ліквідувати існуючі загрози.

4. На підприємствах розробляються антикризові заходи, які можуть бути використані для підвищення ефективності впровадження антикризового управління. Розробка стратегій антикризового управління на підприємствах полягає в тому, щоб розробити заходи довгострокового розвитку підприємства. Для підвищення ефективності антикризового управління необхідно провести комплексне дослідження корпоративного антикризового менеджменту. Вважаємо, що проведення комплексного дослідження антикризового управління підприємства є його невід'ємною складовою.

5. В рамках запропонованих заходів антикризового управління для підприємств є наступні: скорочення витрат; посилення контролю за всіма

видами замінних витрат; удосконалення організаційної структури та кадрової політики; підвищення безпеки та якості інформації та впровадження стратегічних планів; рання діагностика кризових ситуацій та підвищення якості управлінських рішень; попередження кризових ситуацій та врахування зарубіжного досвіду розвитку антикризової готовності та раціональне використання фінансових ресурсів; посилення конкурентоспроможності продукції, робіт та послуг.

6. Таким чином, для своєчасного впровадження антикризових заходів необхідно проводити всебічний аналіз кризових явищ на підприємствах, що не лише підвищить ефективність антикризового управління, але й дозволить своєчасно прогнозувати банкрутство та фінансові кризи. Виходячи з отриманих результатів, варто зазначити, що на промислових підприємствах необхідно використовувати ряд способів покращення фінансових показників, іншими словами, здійснювати антикризове управління, для цього потрібно: зменшити збитки, підвищити прибутковість, нейтралізувати вплив загроз ринкового середовища, подолати кризові явища та своєчасно вирішити існуючі проблеми, нейтралізувати вплив загроз ринкового середовища, долати кризові явища та своєчасно вирішувати існуючі проблеми.

7. Пропонуємо підприємству ТОВ «Аккад» врахувати фактори, які можуть бути використані підприємством в процесі прогнозування обсягу наданих транспортних послуг: рівень економічної активності на ринках, на яких працює підприємство (наскільки стабільною є економічна ситуація на кожній території надання послуг); майбутня частка ринку, яку підприємство може зайняти на будь-якій території; цінова стратегія; вплив російсько-української війни та інфляції на ціни (підприємство може планувати підвищення цін в середньому на очікуваний рівень інфляції); вплив рекламних кампаній, умов кредитування та просування транспортних послуг.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження дають змогу зробити наведені нижче висновки.

1. Дослідивши наукові підходи до визначення сутності поняття результативність діяльності, ми дійшли висновку, що результативність та ефективність – це рівнозначні показники, оскільки, ми вважаємо, що результативність- це ефективне управління діяльністю підприємств на засадах ресурсоефективності та ресурсозбереження з метою забезпечення збільшення власного капіталу та прибуткової його діяльності задля досягнення своїх стратегічних цілей.

2. Проаналізовано сутність і значення оцінки результативності виробничої діяльності. Проаналізовано вплив оцінки результативності та ефективності виробничої діяльності на формування загального рівня ефективності управління підприємством. Розглянуто основні підходи до оцінки результативності господарської діяльності сучасних підприємств.

3. Визначено основні фактори та відповідні їм часткові показники для оцінки рівня результативності виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємств. У процесі дослідження проведено комплексний аналіз факторів, що впливають на механізми оцінки результативності виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємств та на основі цих факторів розглянуто раціональну та ефективну модель оцінки ефективності виробничої діяльності підприємств.

4. Встановлено, що різноманітні фактори ринкового середовища впливають на результативність діяльності підприємств і ефективність їх управління. Представлені дослідження допомагають сформувати складний набір нових методів, а також наукові досягнення вітчизняних і зарубіжних авторів в обраній галузі. Аналіз та оцінка результативності підприємства потребують систематичного та вдосконаленого характеру.

5. Антикризове управління - це зменшення збитків, підвищення прибутковості, нейтралізація впливу загроз ринкового середовища, подолання

кризових явищ та своєчасне вирішення існуючих проблем. Основні проблеми пов'язані із: відсутністю інвестицій у технологічний розвиток, втратою лідируючих позицій на ринку продукції, зниженням інвестиційної привабливості, зниженням попиту на продукцію, виробництво аналогічної продукції за застарілою технологією, погіршення доступу до кредитів, високими відсотковими ставками, політична та економічна нестабільність, складність оподаткування, відсутність державної підтримки.

6. З метою подальшого застосування результативної діяльності підприємства на практиці дозволяє далі сформувавши методичний підхід до сталого розвитку. Зміна рівня того чи іншого показника рентабельності залежить від зміни економічних і організаційно-технічних факторів виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг). Тому в процесі аналізу показників з метою збільшення або зменшення прибутковості підприємства, необхідно визначити, які чинники мають більший вплив на рівні прибутковості та розробити відповідні заходи для підвищення ефективності бізнесу. Досліджено можливість використання "збалансованої системи показників" (BSC) для вимірювання комплексних показників результативності діяльності та повноцінного функціонування системи управління підприємством.

7. Отже, застосування антикризового управління на промислових підприємствах України є доцільним, це підтверджують результати дослідження. Розроблено заходи антикризового управління на підприємствах та забезпечення фінансового оздоровлення. Розробка програм антикризового управління для промислових підприємств може допомогти зміцнити позиції економічних суб'єктів в умовах нестабільного зовнішнього середовища та забезпечити перехід до інтенсивної форми розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архіпов Н.М. Управління ефективністю операційної діяльності підприємства роздрібною торгівлі: дис. к.е.н.: 08.00.04 –економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Київський національний торговельно-економічний університет. Київ, 2019. URL: <https://knute.edu.ua/file/Mg==/3bfaacdda3191daf9ae49388890bf830.pdf>
2. Батракова Т.І. Сутність поняття «економічна ефективність» діяльності підприємства в ринкових умовах. ауковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2015. № 1 (69). Ч. 1. С. 172–178.
3. Лазарева Н.О. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності виробничих підприємств: дис. канд. екон. наук: 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»; Одеська національна академія харчових технологій. Одеса, 2017. URL: <https://card-file.onaft.edu.ua/bitstream/123456789/2989/2/Lazareva.pdf>
4. Літвінова В.О. Економічна ефективність: сутність та форми. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2014. №2. С. 43–45.
5. Морщенок Т.С., Біляк О.М. Огляд підходів до визначення економічної сутності поняття «ефективність». Вісник ЗДІА. 2016. Вип. 1 (01). С. 7–13.
6. Онокало В.Г. Теоретичні аспекти ефективності діяльності підприємства та підходи до її оцінки. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 13. С. 641–644.
7. Отенко В.І. Формування аналітичного інструментарію оцінки ефективності діяльності підприємства. БІЗ ЕСІ ФОРМ. 2013. №5. С. 232–237.
8. Пилипенко С.М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 10. С. 452–456.

9. Полегенька М.А. Теоретична сутність економічної категорії «ефективність». *Агросвіт*. 2016. №10. С. 69–74.
10. Трут О.О., Миколайчук І.П. Ефективність операційної діяльності роздрібного торговельного підприємства та методологія її вимірювання. *науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2018. №3 (88). С. 26–32.
11. Шматковська Т.О., Сосна Г.М. До проблематики підвищення ефективності діяльності підприємства на інноваційних засадах. *Фінансовий простір*. 2016. № 1 (21). С. 114–118.
12. Ярославський А.О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект. *науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Випуск 20. Ч. 3. С. 174–177.
13. Чміль Г.Л. Комплексна оцінка ефективності комерційної діяльності підприємств роздрібною торгівлі. *Вчені записки Т У імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. №4. Т. 29 (68). С. 117–121.
14. Осовська Г. В. Основи менеджменту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.if.ua/book/3/458.html>.
15. Geamanu, M. Economic efficiency and profitability [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/265814327_ECONOMIC_EFFICIENCY_AND_PROFITABILITY
16. Вахович І.М., Герасимчук З.В., Камінська І.М. та ін. *Економіка підприємства: навч. посібник*. Луцьк: Надстир'я, 2010. 632 с.
17. Ващенко А.А. Ефективність виробничо-господарської діяльності в механізмі управління промисловими підприємствами. *Економічний вісник*. 2014. № 1. С. 80–87.
18. Воронкова Т.Є., Маслюк Л.Л. Підвищення ефективності діяльності підприємств легкої промисловості в умовах ринкових відносин. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. №20. С. 47–52.
19. Череп А.В. *Економічний аналіз: навч. посібник*. К.: Кондор, 2005. 160 с.

20. Шеремет А.Д., Негашев О.В. Методика фінансового аналізу діяльності комерційних організацій. 2-ге вид., перераб. та дод. К.: Вища школа. 2008. 208 с. https://www.at.alleng.org/d/econ-fin/econ-fin322.htm#google_vignette
21. Череп А.В., Нестеренко Ж.К. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посібник К.: Центр навч. літ-ри, 2005. 122 с.
22. Управління фінансовою санацією підприємства : підручник. / Т. А. Говорушко, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька та ін. / за заг. ред. Т. А. Говорушко – К. : «Центр учбової літератури», 2013. 400 с.
23. Полінкевич О.М. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: навч. посібник / О.М. Полінкевич, В.П. Лещук . К. 2019. 400 с.
24. Бондарчук М. К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством (з перекладом тем англійською мовою): Навч. посіб. / М.К. Бондарчук, І.В. Алексеев І. В. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 268 с.
25. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств : підручник / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. Суми : Сумський державний університет, 2022. 459 с.
26. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник / І.А.Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова, О.В. Жилиякова. Х.:ХДУХТ, 2017. 197 с.
27. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Т.І. Пішеніна, А.В. Коротєєва, С.С. Нестеренко, Л.В. Рудюк. – К.: Університет «Україна», 2015. 306 с.
28. Фінанси підприємств: підручник/ Н.О.Власова, В.А.Міщенко,Т.В. П'ятак, Т.І. Кочетова. Харків: Світ Книг, 2018. 437 с.
29. Фінанси підприємств: підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.И Вівчар, О.М.Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
30. Череп А.В. Інноваційний менеджмент: підручник / А.В. Череп, Т.В. Пуліна, О.Г. Череп. Київ: Кондор, 2018. 442 с.

31. Череп А.В. Реінжиніринг – філософія управління підприємством харчової промисловості: монографія/ А.В. Череп, К.Л. Потопа, О.В. Ткаченко. Київ: Кондор, 2018. 368 с.
32. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство суб`єктів господарювання: підручник / А.В. Череп. К.: Кондор, 2009. 380 с.
33. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. / С.С. Черниш. К.: Центр учбової літератури, 2010. 312 с.
34. Школьник І.О. Фінансовий аналіз: підручник для ВНЗ / І.О. Школьник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 368 с.
35. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія / О.О. Терещенко. К.: КНЕУ, 2014. 368 с.
36. Терещенко О.О. Діагностика неплатоспроможності підприємств як технологія підтримки прийняття фінансових рішень [Електронний ресурс] / О.О. Терещенко, М.В. Стецько // Ефективна економіка. 2017. № 3. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5521>.
37. Терещенко О.О. До питання щодо удосконалення фінансового механізму антикризового управління підприємством / С.В. Павловський, О.О. Терещенко // Фінанси України. 2016. № 6. С. 108- 122.
38. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств: підручник / О.О. Терещенко. К.: КНЕУ, 2006. 552 с.
39. Терещенко О.О. Фінансовий контролінг: навч. посіб. / О.О. Терещенко, Н.Д. Бабяк. К.: КНЕУ, 2013. 407с.
40. Ковальчук І.В. Економіка підприємства : навч. посіб. / І.В.Ковальчук. К. : Знання, 2008. 680 с.
41. Круш П.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник/ П. В. Круш, В. І. Подвігіна, Б. М. Сердюк та ін.. К.: Ельга-Н: КНТ, 2007. 777 с.
42. Кравченко О.А., Бевзенко Х.С., Бут Є.М. Економічна концепція підвищення ефективності діяльності виробничих підприємств. Економіка: реалії часу. 2015. №5(21). С. 69–76.

43. Куценко А.В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України: монографія. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. 205 с.
44. Ткачук Г.Ю. Підходи до оцінки ефективності господарської діяльності підприємства. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2015. Вип. 1 (31). С. 366–378.
45. Покропивний С.Ф. Економіка промисловості виробництва / Покропивний С.Ф., Белорус О.Г., Федонин А.С. Київ: Техніка, 1997. 351 с.
46. Шляга О.В., Гальцев М.В. Шляхи підвищення ефективності роботи підприємства. Вісник ЗДІА. 2014. URL: http://masters.donntu.org/2017/ief/zhyhalova/library/evzdia_7_066.pdf
47. Шегда А. В. Економіка підприємства: Навч. посібник / А. В. Шегда, К.: Знання, 2006. – 614 с.
48. Швиданенко Г. О. Управління інтелектуальним капіталом підприємства як головний фактор інноваційного розвитку / Г. О. Швиданенко, О. А. Ніколайчук // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2015. - № 6. - С. 245-250. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2015_6_61.
49. Швиданенко Г.О. Бізнес-діагностика підприємства: Навч. посіб. / Швиданенко Г.О., Дмитренко А.І., Олексюк О.І. К.: КНЕУ, 2008. 344 с.
50. Левченко Ю. Г., Шекмар Н. А. Методичні підходи до визначення ефективності господарської діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Ю. Г. Левченко, Н. А. Шекмар // Науковий вісник ужгородського університету. Серія «Економіка». Випуск 32. – Ужгород 2011. – С. 130-136. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2022/1/APPROACHES%20TO%20THE%20DEFINITION.pdf>.
51. Близнюк Л.М. Підвищення ефективності діяльності підприємства у сфері малого бізнесу. Журнал науковий огляд. 2018. No 2 (45). URL: <http://oaji.net/articles/2017/797-1523370573.pdf>

52. Саленко О.В. Шляхи визначення ступеню ефективності діяльності підприємства. Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. 2013. № 4 (24). С. 62–71.

53. Навольська Н.В. Теоретичні аспекти управління економічною ефективністю діяльності підприємств та вибору показників її оцінки. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 18. С. 474–480.

54. Матюх С.А. Дослідження сучасних методів оцінки ефективності діяльності організацій. Економічний аналіз. 2014. Т. 15. № 3. С. 79–85.

55. Гречко А. В., Гречухін А. С. Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства. Ефективна економіка № 1, 2016. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4744>

56. Савицька О. М., Салабай В.О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Ефективна економіка № 6, 2019. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/57.pdf

57. Головенко І.П. Теоретико-методичні підходи до оцінювання економічної ефективності функціонування підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 11. С. 300–303.

58. Левченко Ю.Г., Шекмар Н.А. Методичні підходи до визначення ефективності господарської діяльності підприємства. // Науковий вісник ужгородського університету. Серія «Економіка». Ужгород, 2011. Вип. 32. С. 130-136. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/5867/1/МЕТОДИЧНІ%20ПІДХОДИ%20ДО%20ВИЗНАЧЕННЯ%20ЕФЕКТИВНОСТІ%20ГОСПОДАРСЬКОЇ%20ДІЯЛЬНОСТІ%20ПІДПРИЄМСТВА.pdf>

59. Ковальчук І.В. Економіка підприємства. Система показників оцінки ефективності діяльності підприємства на основі традиційного підходу. <https://westudents.com.ua/glavy/15452-sistema-pokaznikv-otsnki-efektivnost-dyalnost-pdprimstva-na-osnov-traditsynogo-pdhodu.html>

60. Бондарчук О.М., Максимова О.С. Оптимізація ефективності діяльності промислового підприємства гірничої галузі. Економічний вісник. 2018. №1.С. 89–101.
61. Погорелов С.М., Леденко А.В., Матяж О.А. Дослідження шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства. Вісник ТУ «ХПІ».2015. № 26 (1135). С. 76–82.
62. Рубан Л.О., Федорченко Т.О. Методичні засади формування системи показників комплексного аналізу ефективності діяльності промислового підприємства. Молодий вчений. 2017. №6(46). С. 485–489.
63. Архіпов Н.М. Види ефективності операційної діяльності підприємства торгівлі. науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 18. Частина 1. С.21- 23.
64. Гросул В.А. Соціально-економічна стійкість підприємства: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій : монографія / В.А. Гросул. Харків: ХДУХТ, 2007. 303 с
65. Тимошенко О.В. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства / О.В. Тимошенко, О.Ю. Буцька // Економічний аналіз. 2016. – Том 23. № 2. С. 187-192.
66. Управління банківськими ризиками: підручник: за ред. д.е.н., проф. Примостки Л.О. // К.: КНЕУ, 2018. 536 с.
67. Управління інвестиціями та інноваціями: навч. посіб. / Г.В. Жаворонкова, Л.І. Скібіцька, Т.В. Сівашенко, О.І. Туз. Київ : Кондор, 2018. 184 с.
68. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат: монографія / [О.Л. Михальська, В.Г. Швець]. Київ: Кондор, 2019. 224 с.
69. Управління фінансовою санацією підприємства: практикум / уклад.: А.Ю. Семенов. Суми: УАБС, 2015. 58 с.
70. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.

71. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / О.І. Скаско, О.В. Майор, Ю.В. Тимчишин-Чемерис, М.М. Нашкерська, М.І. Виклюк, Н.А. Свелеба, З.А. Атаманчук, О.В. Килин. Під заг. ред. О.І. Скаско. Львів: Растр-7, 2018. 431 с.
72. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник / І.А.Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова, О.В. Жилиякова. Х.:ХДУХТ, 2017. 197 с.
73. Офіційний сайт підприємства ТОВ «Аккад». Режим доступу: <https://www.ua-region.com.ua/24232459>
74. Офіційний сайт підприємства ТОВ «Аккад». Режим доступу: <https://vkursi.pro/card/tov-akkad-24232459>
75. Loewenstein G. Exotic Preferences: Behavioural Economics and Human Motivation. - Oxford, England: Oxford University Press, 2007. 671 p.
76. Фролова Т. О. Фінансовий аналіз: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення і практичних завдань / Т. О. Фролова. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2005. 253 с.
77. Ніколаєнко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства // Актуальні проблеми економіки. 2016. №6. С. 180–191.
78. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз [Текст] : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів екон. спец. / Ю. С. Цал-Цалко. 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир : [б.в.], 2001. 300 с.
79. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Т.І. Пішеніна, А.В. Коротєєва, С.С. Нестеренко, Л.В. Рудюк. К.: Університет «Україна», 2015. 306 с.
80. Кармазін В. А., Савицька О. М. Економічний аналіз: Практикум: навч. посіб. К. : Знання, 2007. 255 с.
81. Череп А.В., Гамова О.В. Економічний аналіз: навч.- мет. пос. студ. Запоріжжя: Видавництво «Дике поле», 2015 р. 240 с.
82. Череп А.В., Гамова О.В. Економічний аналіз Навч.- мет. пос. студ. Запоріжжя: ЗНУ, 2014 р. 238 с.

83. Череп А.В. Фінансова санація та банкрутство суб'єктів господарювання: підручник Ольштин.:Університет Вармінсько- Мазурський (Польща), 2011. 458 с.
84. Іщенко Н. А. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства. Вісн. Економічні науки. 2017. № 31. С. 256 – 265.
85. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон від 14.05.1992. № 2344-ХІІ-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
86. Терещенко О. О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства. Економіка України. 2003. № 8. С. 38 – 44
87. Лепейко Т. Аналіз сучасних методик прогнозування ймовірності банкрутства підприємства / Т. Лепейко, Т. Доценко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2011. № (10).
88. Лігоненко Л. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій : [монографія] / Л. Лігоненко. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. 580 с.
89. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій : затверджена Наказом агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27 червня 1997 р. № 81 ; зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 серпня 1997 р. за № 288/2092 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 32.
90. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства : затверджена Наказом Міністерства економіки України від 17 січня 2001 р. № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/html.
91. Фінансова санація та банкрутство підприємств : [навч. посіб.] / [А. Штангрет, В. Шляхетко, О. Волович, І. Зубрей]. К. : Знання, 2012. 374 с.

92. Чібісова В.І. Методи оцінки і прогнозування банкрутства підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22 (2). С. 389–394.

93. Троц І.В. Визначення поняття банкрутства та причини його виникнення у сучасних умовах розвитку // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». 2011. Вип. 5 (2). С. 221–228.

94. Наказ Міністерства Фінансів України 14.07.2016 № 616 «Порядок проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара».

95. Alla Cherep, Olexandr Cherep, Iryna Mendela, Alexey Hostryk and Hanna Moskaliuk. Methodological approach to determining the strategy efficiency of the economic mechanism development for innovation implementation at engineering enterprises. Proceedings of the 2019 7th Conference on Modeling, Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019). P 272-277. (ISBN 978-94-6252-800-0) (indexation in CPCI, CNKI and Google Scholar, Compendex and Scopus).
file:///C:/Users/obuglaeva/Downloads/MDSMES_2019_paper_61.pdf

96. Череп О.Г. Методики оцінки ефективності інвестиційної діяльності і конкурентоспроможності підприємств. Інтеграція освіти, науки та бізнесу: монографія. Т. 8–Запоріжжя.: ЗНУ. 2020.- С. 298- 304

97. Череп А.В., Бугай В.З., Горбунова А.В., Череп О.Г. Фінансове планування: начальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит»: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 292 с.

98. Рзаєва Т. Г. Зарубіжні методики визначення ймовірності

банкрутства підприємства / Т. Г. Рзаєва, І. В. Стасюк // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2010. №3. С. 177– 181.

99. Погребняк А.Ю. Порівняльний аналіз методик оцінки ймовірності банкрутства в системі антикризового управління на підприємстві // Бізнес Інформ. 2014. №7. С. 344–352.

100. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління підприємстві: монографія. 2ге вид., без змін. К.: КНЕУ, 2006. 268 с.

101. Матвійчук А.В. Діагностика банкрутства підприємств // Економіка України. 2007. №4. С. 20- 28.

102. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, які затвердженими наказом Міністерства Економіки України від 19.01.2006 р. № 14.

103. Биба В.В., Гаташ В.С. Стан та перспективи розвитку будівельної галузі України // зб. наук. праць (галузеве машинобудування, будівництво). Полтава: ТНТУ, 2013. Вип. 4 (39). Т. 2. С. 3–9

104. Матвійчук А.В. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінантного аналізу // Вісник НАН України. 2010. № 9. С. 24–46.

105. Швець Ю.О., Мартинюк Н.Б. Методи аналізу ймовірності настання банкрутства на промислових підприємствах. Вісник Запорізького національного університету, № 2 (34), 2017. С. 36- 45.

106. Костецький В. В. Санація підприємства як дієвий механізм фінансової стабілізації його діяльності. Світ фінансів. 2016. № 4 (49). С. 108-119.

107. Ларіонова К. Л., Донченко Т. В. Концептуальні основи управління санацією підприємства. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Економіка. 2013. Вип. 23. С. 222–227.

108. Донченко Т. В. Теоретичні основи санації підприємств: сутність та функції. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економіка. 2013. № 3 (65). С. 124-132.
109. Ліснічук О. А. Основні складові механізму санації підприємств України. Бізнес Інформ. 2013. № 4. С. 339-345.
110. Зеліско І. М. Управління фінансовою санацією підприємства: навч. посіб. 2016. 355 с.
111. Васьківська К. В., Гринчишин Я. М. Санація як інструмент антикризового управління підприємств. Ефективна економіка. Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/11.pdf
112. Васильєва Т.А. Держава, підприємства та банки в системі антикризового управління: монографія / Т. А . Васильєва , О. Б. Афанасьєва Суми: вид. "Ярославна", 2013. 488 с.
113. Гринько Т.В. Стратегія як інструмент антикризового управління на підприємстві / Т.В. Гринько // Економіст. 2013. № 8. С. 51-53.
114. Данілов О.Д. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: [навч. посіб.] / О.Д. Данілов, Т.В. Паєнко. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 256 С.
115. Кунденко А.В. Використання інноваційної стратегії в системі антикризового управління підприємством / Кунденко А.В., Мороз Н.В. Логвиненко А.І. // Науковий вісник ЧДІЕУ. 2012. № 3 (15). С. 130-137.
116. Угода про асоціацію з ЄС виконана на 55 %. URL: <https://yvu.com.ua/ugoda-pro-asotsiatsiyu-z-yes-vykonana-na-55/>
117. Лігоненко Л.О. Банкрутство та санація суб'єктів господарювання в Україні: монографія / Л. О. Лігоненко, О. О. Хіленко, І. І. Дянков. К.: КНТЕУ, 2011. 348 С.
118. Прохорова В.В. Інноваційні перетворення як структурний елемент антикризового управління підприємством / В.В. Прохорова, В.І. Ярмолюк // економіка і управління. – 2013. - № 2. – С. 28-33.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємництва

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
Товариство з обмеженою відповідальністю "Аккад"		2019 01 01
Територія <u>ДНІПРОПЕТРОВСЬКА</u>	за ЄДРПОУ	24232459
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОАТУУ	1210136900
Вид економічної діяльності <u>Неспеціалізована оптова торгівля</u>	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників, осіб <u>37</u>	за КВЕД	46.90
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>		
Адреса, телефон <u>вулиця ГУСЕНКА, буд. 50, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49005</u>		335763

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	918,8	1 481,7
первісна вартість	1011	4 223,6	4 704,4
знос	1012	(3 304,8)	(3 222,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	918,8	1 481,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3 783,8	2 391,8
у тому числі готова продукція	1103	3 386,7	2 153,3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	784,9	970,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	95,9	12,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	11 529,3	11 021,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	269,6	17,5
Витрати майбутніх періодів	1170	102,8	128,1
Інші оборотні активи	1190	101,3	178,8
Усього за розділом II	1195	16 667,6	14 719,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	17 586,4	16 201,6

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 285,9	5 743,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 295,9	5 753,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	590,8
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 204,6	937,3
розрахунками з бюджетом	1620	50,4	100,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	50,4	100,5
розрахунками зі страхування	1625	0,3	-
розрахунками з оплати праці	1630	1,1	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 034,1	8 819,2
Усього за розділом III	1695	12 290,5	10 447,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	17 586,4	16 201,6

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	18 784,1	16 589,8
Інші операційні доходи	2120	409,1	327,2
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	19 193,2	16 917,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(15 996,7)	(13 404,2)
Інші операційні витрати	2180	(2 558,3)	(3 181,6)
Інші витрати	2270	(79,8)	(55,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(18 634,8)	(16 641,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	558,4	275,5
Податок на прибуток	2300	(100,5)	(50,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	457,9	225,1

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Коган В.Г.

ЕП Дмитрієва
О.В.

Коган Вадим Григорович

(ініціали, прізвище)

Дмитрієва Олена Валеріївна

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2020	01	01
Товариство з обмеженою відповідальністю "Аккад"	за ЄДРПОУ	24232459		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210136900		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90		
Середня кількість працівників, осіб	36			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця ГУСЕНКА, буд. 50, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49005	335763		

1.Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	14,6	2,1
первісна вартість	1001	42,7	42,7
накопичена амортизація	1002	(28,1)	(40,6)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	1 467,1	3 019,7
первісна вартість	1011	4 661,7	6 602,0
знос	1012	(3 194,6)	(3 582,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 481,7	3 021,8
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	2 391,8	1 810,5
у тому числі готова продукція	1103	2 153,3	1 556,7
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	970,1	1 737,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	12,1	0,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	11 021,5	15 159,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	17,5	1,0
Витрати майбутніх періодів	1170	128,1	124,5
Інші оборотні активи	1190	178,8	228,0
Усього за розділом II	1195	14 719,9	19 061,5
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	16 201,6	22 083,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 743,8	5 234,9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 753,8	5 244,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	590,8	905,1
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	937,3	3 276,3
розрахунками з бюджетом	1620	100,5	58,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	100,5	50,1
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	8 819,2	11 889,6
Усього за розділом III	1695	10 447,8	16 129,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	16 201,6	22 083,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19 168,9	18 784,1
Інші операційні доходи	2120	826,8	409,1
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	19 995,7	19 193,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(17 364,6)	(15 996,7)
Інші операційні витрати	2180	(2 228,7)	(2 558,3)
Інші витрати	2270	(124,0)	(79,8)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(19 717,3)	(18 634,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	278,4	558,4
Податок на прибуток	2300	(50,1)	(100,5)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	228,3	457,9

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

ЕП Коган В.Г.

Коган Вадим Григорович

ЕП Дмитрієва
О.В.

(ініціали, прізвище)

Дмитрієва Олена Валеріївна

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2021	01	01
Товариство з обмеженою відповідальністю "Аккад"	за ЄДРПОУ	24232459		
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210136900		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Неспеціалізована оптова торгівля	за КВЕД	46.90		
Середня кількість працівників, осіб 40				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця ГУСЕНКА, буд. 50, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49005		335763		

І.Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2,1	-
первісна вартість	1001	42,7	42,7
накопичена амортизація	1002	(40,6)	(42,7)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	3 019,7	3 078,5
первісна вартість	1011	6 602,0	7 498,3
знос	1012	(3 582,3)	(4 419,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3 021,8	3 078,5
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	1 810,1	1 137,8
у тому числі готова продукція	1103	1 556,3	839,3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 737,6	1 532,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0,1	9,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15 160,2	13 286,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1,0	75,6
Витрати майбутніх періодів	1170	124,5	141,3
Інші оборотні активи	1190	228,0	210,4
Усього за розділом II	1195	19 061,5	16 393,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	22 083,3	19 472,1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 234,9	5 318,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 244,9	5 328,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	905,1	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 276,3	3 574,0
розрахунками з бюджетом	1620	58,9	18,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	50,1	18,4
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 889,6	10 550,9
Усього за розділом III	1695	16 129,9	14 143,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	22 083,3	19 472,1

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	17 854,2	19 168,9
Інші операційні доходи	2120	1 082,2	826,8
Інші доходи	2240	39,6	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	18 976,0	19 995,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(16 631,5)	(17 364,6)
Інші операційні витрати	2180	(2 023,6)	(2 228,7)
Інші витрати	2270	(218,6)	(124,0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(18 873,7)	(19 717,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	102,3	278,4
Податок на прибуток	2300	(18,4)	(50,1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	83,9	228,3

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП Коган Вадим
ГригоровичЕП Дмитрієва
Олена Валеріївна

Коган Вадим Григорович

(ініціали, прізвище)

Дмитрієва Олена Валеріївна

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Аккад"	Дата(рік,місяць,число)	за ЄДРПОУ	2022	01	01
Територія	ДНІПРОПЕТРОВСЬКА		за КАТОТТГ 1	24232459		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	UA12020010010512802		
Вид економічної діяльності	Вантажний автомобільний транспорт		за КВЕД	240		
Середня кількість працівників, осіб	40			49.41		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком					
Адреса, телефон	вулиця ГУСЕНКА, буд. 50, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49005			335763		

І.Баланс на 31 грудня 2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
І. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	42,7	28,6
Накопичена амортизація	1002	(42,7)	(28,6)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	3 078,5	6 918,5
первісна вартість	1011	7 498,3	11 194,6
знос	1012	(4 419,8)	(4 276,1)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	3 078,5	6 918,5
ІІ. Оборотні активи			
Запаси :	1100	1 137,8	518,0
у тому числі готова продукція	1103	839,3	425,1
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 532,5	1 670,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	9,7	480,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 286,3	12 975,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	75,6	190,7
Витрати майбутніх періодів	1170	141,3	135,9
Інші оборотні активи	1190	210,4	304,5
Усього за розділом ІІ	1195	16 393,6	16 275,4
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	19 472,1	23 193,9

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 318,8	5 409,4
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 328,8	5 419,4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 574,0	3 162,5
розрахунками з бюджетом	1620	18,4	20,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	18,4	19,9
розрахунками зі страхування	1625	-	0,3
розрахунками з оплати праці	1630	-	1,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	10 550,9	12 334,7
Усього за розділом III	1695	14 143,3	15 518,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	19 472,1	23 193,9

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19 846,4	17 854,2
Інші операційні доходи	2120	1 162,0	1 082,2
Інші доходи	2240	14,5	39,6
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	21 022,9	18 976,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(18 592,6)	(16 631,5)
Інші операційні витрати	2180	(2 166,4)	(2 023,6)
Інші витрати	2270	(153,4)	(218,6)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(20 912,4)	(18 873,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	110,5	102,3
Податок на прибуток	2300	(19,9)	(18,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	90,6	83,9

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

*ЕП Коган Вадим
Григорович*

Коган Вадим Григорович

*ЕП Дмитрієва
Олена Валеріївна*

(ініціали, прізвище)

Дмитрієва Олена Валеріївна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди	
Товариство з обмеженою відповідальністю "Аккад"	за ЄДРПОУ	2023	01 01
Територія <u>ДНІПРОПЕТРОВСЬКА</u>	за КАТОТГГ ¹	24232459	
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	UA12020010010512802	
Вид економічної діяльності <u>Вантажний автомобільний транспорт</u>	за КВЕД	240	
Середня кількість працівників, осіб <u>42</u>		49.41	
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>			
Адреса, телефон <u>вулиця ГУСЕНКА, буд. 50, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49005</u>			335763

I.Баланс на 31 грудня 2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	28,6	28,6
Накопичена амортизація	1002	(28,6)	(28,6)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	6 918,5	5 676,8
первісна вартість	1011	11 194,6	11 228,6
знос	1012	(4 276,1)	(5 551,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	6 918,5	5 676,8
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	518,0	553,9
у тому числі готова продукція	1103	425,1	418,2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 670,3	2 434,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	480,1	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 975,9	12 565,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	190,7	150,9
Витрати майбутніх періодів	1170	135,9	250,0
Інші оборотні активи	1190	304,5	254,9
Усього за розділом II	1195	16 275,4	16 209,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	23 193,9	21 886,1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 409,4	6 158,0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	5 419,4	6 168,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 162,5	2 681,4
розрахунками з бюджетом	1620	20,1	233,8
у тому числі з податку на прибуток	1621	19,9	164,3
розрахунками зі страхування	1625	0,3	13,5
розрахунками з оплати праці	1630	1,0	45,1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	12 334,7	11 773,4
Усього за розділом III	1695	15 518,6	14 747,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	23 193,9	21 886,1

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2022 _____ р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23 304,2	19 846,4
Інші операційні доходи	2120	306,1	1 162,0
Інші доходи	2240	-	14,5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	23 610,3	21 022,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(20 646,5)	(18 592,6)
Інші операційні витрати	2180	(1 964,7)	(2 166,4)
Інші витрати	2270	(86,2)	(153,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(22 697,4)	(20 912,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	912,9	110,5
Податок на прибуток	2300	(164,3)	(19,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	748,6	90,6

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

ЕП Коган Вадим
Григорович

ЕП Дмитрієва
Олена Валеріївна

Коган Вадим Григорович

(ініціали, прізвище)

Дмитрієва Олена Валеріївна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу 1)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Аккад"	Дата (рік, місяць, число)	2023	07	01
Територія	ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за ЄДРПОУ	24232459		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	UA12020010010512802		
Вид економічної діяльності	Вантажний автомобільний транспорт	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників, осіб	34	за КВЕД	49.41		
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вулиця ГУСЕНКА, буд. 50, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49005		335760		

І. Баланс на 30 червня 2023 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
І. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	28,6	28,6
Накопичена амортизація	1002	(28,6)	(28,6)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	5 676,8	5 046,7
первісна вартість	1011	11 228,6	11 240,4
знос	1012	(5 551,8)	(6 193,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	5 676,8	5 046,7
ІІ. Оборотні активи			
Запаси :	1100	553,9	880,6
у тому числі готова продукція	1103	418,2	766,0
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 434,5	3 292,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 565,1	12 348,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	150,9	225,8
Витрати майбутніх періодів	1170	250,0	121,1
Інші оборотні активи	1190	254,9	138,6
Усього за розділом ІІ	1195	16 209,3	17 006,6
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	21 886,1	22 053,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 158,0	7 702,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	6 168,0	7 712,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 681,4	2 443,9
розрахунками з бюджетом	1620	233,8	25,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	164,3	-
розрахунками зі страхування	1625	13,5	13,0
розрахунками з оплати праці	1630	45,1	48,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 773,4	11 187,0
Усього за розділом III	1695	14 747,2	13 717,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	21 886,1	22 053,3

2. Звіт про фінансові результати
за 1 Півріччя 2023 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 364,5	8 076,1
Інші операційні доходи	2120	328,6	104,3
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	12 693,1	8 180,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(10 103,7)	(7 711,9)
Інші операційні витрати	2180	(1 042,3)	(611,4)
Інші витрати	2270	(3,0)	(46,5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(11 149,0)	(8 369,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 544,1	(189,4)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 544,1	(189,4)

Керівник _____ (підпис)
Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Коган Вадим Григорович
Коган Вадим Григорович
ЕП Дмитрієва Олена Валеріївна
Дмитрієва Олена Валеріївна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

ДЕКЛАРАЦІЯ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНУ

Я, Стращенко Гліб Олексійович, студент 2 курсу, форми навчання денної, факультету економічного, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, адреса електронної пошти kenguru1@ukr.net, підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Забезпечення результативності діяльності підприємства ТОВ «Аккад» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ Стращенко Г.О.

Дата _____ Підпис _____ Череп А.В.